

Vsebina

II *Sporočila*

SPOROČILA INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

Evropska komisija

2017/C 250/01	Obvestilo Komisije o tržnem nadzoru proizvodov, ki se prodajajo prek spleta ⁽¹⁾	1
2017/C 250/02	Začetek postopka (Zadeva M.8222 – Knorr-Bremse/Haldex) ⁽¹⁾	20
2017/C 250/03	Nenasprotovanje priglašeni koncentraciji (Zadeva M.8258 – Advent International/Morpho) ⁽¹⁾	20
2017/C 250/04	Nenasprotovanje priglašeni koncentraciji (Zadeva M.8498 – Toray/Mitsui/Soda) ⁽¹⁾	21

IV *Informacije*

INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

Evropska komisija

2017/C 250/05	Menjalni tečaji eura	22
---------------	----------------------------	----

V Objave

POSTOPKI V ZVEZI Z IZVAJANJEM POLITIKE KONKURENCE

Evropska komisija

2017/C 250/06	Predhodna priglasitev koncentracije (Zadeva M.8566 – Moog Singapore/SIAEC/JV) – Zadeva, primerna za obravnavo po poenostavljenem postopku (¹)	23
---------------	---	----

DRUGI AKTI

Evropska komisija

2017/C 250/07	Objava zahtevka za spremembo v skladu s členom 50(2)(a) Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil	24
2017/C 250/08	Zahtevek za odobritev manjše spremembe v skladu z drugim pododstavkom člena 53(2) Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil	33
2017/C 250/09	Zahtevek za odobritev manjše spremembe v skladu z drugim pododstavkom člena 53(2) Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil	41

(¹) Besedilo velja za EGP.

II

(Sporočila)

SPOROČILA INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE UNIJE

EVROPSKA KOMISIJA

OBVESTILO KOMISIJE

o tržnem nadzoru proizvodov, ki se prodajajo prek spleta

(Besedilo velja za EGP)

(2017/C 250/01)

Vsebina

UVOD	2
DEL A: PRAVNI OKVIR, KI SE UPORABLJA ZA PROIZVODE, KI SE PRODAJAJO PREK SPLETA	3
1. POJEM „DAJANJA NA TRG“ V OKVIRU SPLETNE PRODAJE	4
1.1 Pojem dajanja na trg na splošno	4
1.2 Pojem „dajanja na trg“ pri e-trgovanju	5
2. VLOGE IN ODGOVORNOSTI ORGANOV ZA NADZOR TRGA	6
3. VLOGE IN ODGOVORNOSTI GOSPODARSKIH SUBJEKTOV	6
3.1 Proizvajalci, pooblaščenimi zastopniki, uvozniki in distributerji	6
3.2 Ponudniki storitev odpremnih skladišč	6
3.2.1 Vloge ponudnikov storitev odpremnih skladišč v spletni dobavni verigi	6
3.2.2 Odgovornosti ponudnikov storitev odpremnih skladišč v spletni dobavni verigi	7
3.3 Drugi pomembni akterji	9
3.3.1 Deklarant na podlagi carinskega zakonika Unije	9
3.3.2 Spletni posredni ponudniki storitev	9
3.3.3 Izvajalci poštnih storitev	11
DEL B: PRAKTIČNI VIDIKI NADZORA TRGA GLEDE PROIZVODOV, KI SE PRODAJAJO PREK SPLETA	11
1. SPLOŠNA NAČELA NADZORA TRGA	11
2. STRATEGIJA IN NAČRTOVANJE NADZORA SPLETNEGA TRGA	12
3. ORGANIZACIJA NADZORA SPLETNEGA TRGA	12
4. POSEBNE ZNAČILNOSTI IN POTREBE SPLETNIH PREISKAV	13
5. KOREKTIVNI UKREPI, POVEZANI S PROIZVODI, KI SE PRODAJAJO PREK SPLETA	14
5.1 Korektivni ukrepi, ki so odvisni od lokacije gospodarskega subjekta	14
5.1.1 Če je gospodarski subjekt na območju pristojnosti organa	14
5.1.2 Če je gospodarski subjekt v EU, vendar zunaj območja pristojnosti organa	14
5.1.3 Če je gospodarski subjekt zunaj EU	15
5.2 Posebni korektivni ukrepi v zvezi s proizvodi, ki se prodajajo prek spleta	15

DEL C: OZAVEŠČANJE POTROŠNIKOV IN PODJETIJ O VARNOSTI IN SKLADNOSTI PROIZVODOV, KI SE PRODAJAJO PREK SPLETA	16
1. OZAVEŠČANJE POTROŠNIKOV	16
1.1 Kaj je koristno, da potrošniki vedo?	17
1.2 Kako naj države članice potrošnike obveščajo o vidikih varnosti proizvodov, ki jih je treba upoštevati pri nakupovanju prek spleta?	17
1.2.1 Spletišča organov	17
1.2.2 Uporaba medijev in kampanj ozaveščanja	18
1.2.3 Sistemi pritožb potrošnikov	18
2. OZAVEŠČANJE PODJETIJ	18

UVOD

Splet je spremenil način, kako potrošniki nakupujejo in kako podjetja oglašujejo in prodajajo svoje blago in storitve. E-trgovanje potrošnikom in podjetjem omogoča drugačen način interakcije ter potrošnikom z nižjimi spletnimi cenami in večjo izbiro zagotavlja več ugodnosti ⁽¹⁾. E-trgovanje hitro raste in lahko znatno prispeva k ciljem rasti Evropske unije (EU) ⁽²⁾.

Vendar razvoj e-trgovanja prinaša nekatere izzive glede varovanja zdravja in varnosti potrošnikov ter drugih končnih uporabnikov v zvezi z nevarnimi neživilskimi proizvodi in/ali proizvodi, ki niso skladni z zahtevami harmonizacijske zakonodaje Unije o proizvodih (v nadaljnjem besedilu: neskladni proizvodi) ⁽³⁾. Organi za nadzor trga v državah članicah se v zvezi s tem in v primerjavi z nespletno prodajo srečujejo s številnimi težavami, na primer:

- (i) s težavami pri sledenju proizvodom, ki so ponujeni naprodaj prek spleta, in opredelitvi odgovornih gospodarskih subjektov;
- (ii) s povečanjem števila gospodarskih subjektov zunaj ozemlja EU, ki proizvode ponujajo naprodaj prek spleta; to zajema prodajo neposredno potrošnikom in drugim končnim uporabnikom v EU ter otežuje izvrševanje predpisov o proizvodih;
- (iii) z izzivi pri izvajanju ocen tveganja ali preskusov varnosti zaradi pomanjkanja fizičnega dostopa do proizvodov;
- (iv) s težavami pri vzorčenju proizvodov za preskušanje, saj zadevni predpisi v nekaterih državah članicah ne omogočajo nakupov prek spleta ali anonimnih nakupov (kot je prikrito nakupovanje);
- (v) z izzivi pri uporabi Direktive 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta o splošni varnosti proizvodov (direktiva o splošni varnosti proizvodov) ⁽⁴⁾ in Uredbe (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ⁽⁵⁾, ki se nanašata na spletno okolje;
- (vi) s pomanjkanjem ozaveščenosti potrošnikov in podjetij o nakupu in prodaji varnih in skladnih proizvodov prek spleta.

Cilj tega obvestila je organom držav članic pomagati pri izvrševanju zakonodaje EU o varnosti in skladnosti neživilskih proizvodov. Ta dokument se nanaša na materialno blago in ne zajema nevgrajene programske opreme in aplikacij. Obvestilo se nanaša na uporabo direktive o splošni varnosti proizvodov in Uredbe (ES) št. 765/2008, dveh najpomembnejših zakonodajnih aktov, ki urejata nadzor trga ter varnost in skladnost proizvodov pri spletni prodaji. Obvestilo prav tako navaja dobre prakse nadzora trga glede proizvodov, ki se prodajajo prek spleta, ter komuniciranja s podjetji in potrošniki.

⁽¹⁾ V leta 2011 opravljene študiji potrošniškega trga, ki jo je opravila družba Civic Consulting, o delovanju e-trgovanja, spletnega trženja in tehnik prodaje v zvezi z maloprodajnim blagom je bilo ocenjeno, da bi enotni trg e-trgovanja v EU s 15-odstotnim deležem e-trgovanja potrošnikom zagotovil ugodnosti (zaradi nižjih spletnih cen in večje izbire za potrošnika) v višini 204,5 milijarde EUR na leto.

⁽²⁾ Po podatkih iz leta 2015 je 65 % tistih, ki uporabljajo splet v zasebne namene, v zadnjem letu tudi kupilo spletno blago ali storitve. Vir: Eurostat.

⁽³⁾ Glej Obvestilo Komisije – „Modri vodnik“ za izvajanje predpisov EU o proizvodih 2016 (UL C 272, 26.7.2016).

⁽⁴⁾ Direktiva 2001/95/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. decembra 2001 o splošni varnosti proizvodov (UL L 11, 15.1.2002, str. 4).

⁽⁵⁾ Uredba (ES) št. 765/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o določitvi zahtev za akreditacijo in nadzor trga v zvezi s trženjem proizvodov ter razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 339/93 (UL L 218, 13.8.2008, str. 30).

Izboljšano izvrševanje predpisov EU glede proizvodov, ki se prodajajo prek spleta, prispeva k zagotavljanju varnosti in skladnosti neživilskih proizvodov ter nadalje prispeva k varovanju zdravja in varnosti potrošnikov ali drugih končnih uporabnikov v EU. Izboljšana varnost in skladnost proizvodov pri e-trgovanju povečuje zaupanje v spletne trge in vodi v razvoj e-trgovanja. Boljše izvrševanje tudi pomaga zagotavljati enake pogoje gospodarskim subjektom v tradicionalnih in spletnih dobavnih verigah ter med subjekti znotraj in zunaj EU. To obvestilo torej prispeva k eni od prednostnih nalog Komisije: nadaljnji razvoj enotnega digitalnega trga.

To obvestilo je naslovljeno na države članice ter Islandijo, Lihtenštajn in Norveško, ki so podpisnice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru⁽⁶⁾ (EGP). Sklicevanje na EU, Unijo ali enotni trg bi bilo torej treba razumeti kot sklicevanje na EGP ali trg EGP.

Namen tega obvestila je prispevati k boljšemu razumevanju zakonodaje EU o proizvodih in k bolj poenoteni in skladnejši uporabi navedene zakonodaje v zvezi s proizvodi, ki se prodajajo prek spleta. V njem so upoštevane razprave z organi držav članic in zainteresiranimi stranmi v okviru postopka sodelovanja, ki je potekal med letoma 2013 in 2016.

To obvestilo je namenjeno zgolj zagotovitvi smernic – pravno veljavna so le besedila same zakonodaje Unije. Njegov cilj je ponuditi nasvete na podlagi sedanjih skupnih izkušenj in najboljših praks. Informacije so zgolj splošne in se ne nanašajo na nobene določene posameznike ali subjekte.

Za uradno razlago prava EU je pristojno samo Sodišče Evropske unije. Stališča, izražena v tem dokumentu, ne morejo prejudicirati stališč, ki bi jih Evropska komisija lahko izrazila pred Sodiščem Evropske unije. Niti Evropska komisija niti nobena oseba, ki deluje v njenem imenu, ni odgovorna za kakršno koli uporabo informacij iz te publikacije.

Ker to obvestilo odraža stanje v času priprave, se smernice, ki jih ponuja, lahko pozneje spremenijo.

DEL A: PRAVNI OKVIR, KI SE UPORABLJA ZA PROIZVODE, KI SE PRODAJAJO PREK SPLETA

Del A vsebuje smernice za uporabo direktive o splošni varnosti proizvodov in Uredbe (ES) št. 765/2008 v zvezi s proizvodi⁽⁷⁾, ki se prodajajo prek spleta.

Namen direktive o splošni varnosti proizvodov je zagotoviti, da so proizvodi, dani na trg Unije, varni. Določa zahteve za organizacijo in izvajanje nadzora trga glede vidikov zdravja in varnosti neživilskih proizvodov za potrošnike. To zajema proizvode, ki so dobavljeni ali dostopni potrošnikom ali ki jih ti uporabljajo kot del zagotavljanja storitev. Nanaša se na vse neživilske proizvode za potrošnike, če v zakonodaji EU ne obstajajo posebne določbe z istim ciljem, ki urejajo varnost zadevnih proizvodov⁽⁸⁾. Zato deluje kot varnostna mreža, saj zajema proizvode za potrošnike, ki jih ne zajemajo posebne določbe zakonodaje EU o proizvodih.

V Uredbi (ES) št. 765/2008, katere cilj je zagotoviti visoko stopnjo varovanja javnega zdravja in varnosti na splošno, zdravja in varnosti uporabnikov na delovnem mestu, okolja itd., so določene zahteve za organizacijo in izvajanje nadzora trga vseh potrošniških in nepotrošniških proizvodov, ki jih zajema harmonizacijska zakonodaja Unije o proizvodih⁽⁹⁾.

⁽⁶⁾ UL L 1, 3.1.1994, str. 3.

⁽⁷⁾ Na podlagi člena 2(a) direktive o splošni varnosti proizvodov je proizvod opredeljen kot „vsak proizvod – vključno v okviru zagotavljanja storitev – ki je namenjen potrošnikom ali ga bodo v razumno predvidljivih razmerah potrošniki verjetno uporabljali, četudi jim ni namenjen, in je dobavljen ali dostopen proti plačilu ali brezplačno v okviru poslovne dejavnosti ne glede na to, ali je nov, rabljen ali obnovljen“. Na podlagi člena 15(4) Uredbe (ES) št. 765/2008 pomeni „proizvod“ vse snovi, pripravke ali proizvode, pridelane v proizvodnem procesu, razen hrane, krme, živih rastlin in živali, proizvodov človeškega izvora ter rastlinskih in živalskih proizvodov, ki so neposredno povezani z njihovo prihodnjo reprodukcijo.

⁽⁸⁾ Člen 1(2) direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽⁹⁾ Priloga I Obvestila Komisije C(2016) 1958 final z dne 5. aprila 2016 „Modri vodnik“ za izvajanje predpisov EU o proizvodih 2016, ki je na voljo na povezavi: http://ec.europa.eu/growth/tools-databases/newsroom/cf/itemdetail.cfm?item_id=7326&lang=sl&title=%E2%80%98Blue-Guide%E2%80%99-on-the-implementation-of-EU-product-rules, vsebuje seznam harmonizacijske zakonodaje Unije o proizvodih, ki pa ni izrčen.

Uredba (ES) št. 765/2008 se uporablja za vse proizvode, če ni posebnih določb z istim ciljem, naravo ali učinkom v drugih predpisih harmonizacijske zakonodaje Unije⁽¹⁰⁾. Poleg tega se posebna sektorska zakonodaja nanaša na spletno prodajo proizvodov, povezanih z energijo⁽¹¹⁾, s čimer dopolnjuje predpise EU o energijskem označevanju in okoljsko primerni zasnovi⁽¹²⁾, katerih cilj je zmanjšanje porabe energije in zagotavljanje informacij potrošnikom.

Za uporabo direktive o splošni varnosti proizvodov in Uredbe (ES) št. 765/2008 je treba najprej opredeliti, ali se proizvod dobavlja v okviru gospodarske dejavnosti. Proizvodi se dobavljajo v okviru gospodarske dejavnosti s spletno prodajo, kadar jih spletni ponudnik⁽¹³⁾ ponudi naprodaj potrošnikom ali drugim končnim uporabnikom v EU. Na splošno se proizvodi prek spleta ponujajo naprodaj za plačilo. Vendar je lahko tudi brezplačna dobava proizvodov pod nekaterimi pogoji gospodarska dejavnost⁽¹⁴⁾. Prodaja med potrošniki (C2C) se običajno ne šteje za gospodarsko dejavnost⁽¹⁵⁾, zato je direktiva o splošni varnosti proizvodov ali Uredba (ES) št. 765/2008 ne urejata.

Šteje se, da so naslednji trije glavni vidiki pravnega okvira EU najbolj upoštevni za spletno prodajo:

- pojem „dajanja na trg“,
- odgovornost organov za nadzor trga in
- odgovornost zadevnih gospodarskih subjektov.

V naslednjih poglavjih so opisane razlage teh treh vprašanj v zvezi s spletno prodajo.

1. Pojem „dajanja na trg“ v okviru spletne prodaje

1.1 Pojem dajanja na trg na splošno

Direktiva o splošni varnosti proizvodov, Uredba (ES) št. 765/2008 in harmonizacijska zakonodaja Unije se na svojih področjih uporabe uporabljajo za proizvode, ki so dani na trg Unije, ne glede na tehniko prodaje, vključno s prodajo na daljavo in spletno prodajo⁽¹⁶⁾. Proizvodi, ki so dani na trg EU, morajo biti torej varni in skladni z zakonodajo, ki se uporablja, ne glede na tehniko prodaje.

Uredba (ES) št. 765/2008 izraz „dajanje na trg“ opredeljuje kot „da je proizvod prvič na voljo na trgu [Unije]“, izraz „dostopnost na trgu“ pa kot „vsako dobavo proizvoda za distribucijo, porabo ali uporabo na trgu [Unije] v okviru gospodarske dejavnosti, bodisi odplačno ali neodplačno“⁽¹⁷⁾. Ti pojmi imajo pravne učinke v smislu opredelitve odgovornih gospodarskih subjektov⁽¹⁸⁾ in njihovih zadevnih obveznosti na podlagi harmonizacijske zakonodaje Unije v zvezi s proizvodi, kot je podrobneje pojasnjeno v Modrem vodniku⁽¹⁹⁾.

Direktiva o splošni varnosti proizvodov ne uporablja izraza „prvič dostopno na trgu“, temveč brez razlikovanja uporablja pojme „dajanje na trg“, „dobava“ in „dostopnost“, pri čemer ne opredeljuje nobenega od teh pojmov⁽²⁰⁾ ⁽²¹⁾. Na podlagi direktive o splošni varnosti proizvodov so gospodarski subjekti opredeljeni glede na to, ali bi njihova dejavnost vplivala na varnostne lastnosti proizvodov⁽²²⁾. Hkrati pa je mogoče izraz „dajanje na trg“ v okviru direktive o splošni

⁽¹⁰⁾ Uvodna izjava 5 Uredbe (ES) št. 765/2008.

⁽¹¹⁾ Glej na primer Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 518/2014 z dne 5. marca 2014 v zvezi z označevanjem izdelkov, povezanih z energijo, na internetu.

⁽¹²⁾ Pregled harmonizacijske zakonodaje, ki določa zahteve glede energetske učinkovitih proizvodov, je na voljo na: <https://ec.europa.eu/energy/en/topics/energy-efficiency/energy-efficient-products>.

⁽¹³⁾ Spletni ponudniki so proizvajalci, uvozniki ali distributerji, ki poslujejo na spletu, kot so opredeljeni v direktivi o splošni varnosti proizvodov oziroma Uredbi (ES) št. 765/2008.

⁽¹⁴⁾ Člen 2(a) direktive o splošni varnosti proizvodov in člen 2(1) Uredbe (ES) št. 765/2008.

⁽¹⁵⁾ Kljub temu je treba oceno, ali je proizvod, ki je predmet prodaje med potrošniki, dobavljen v okviru gospodarske dejavnosti ali ne, opraviti za vsak primer posebej ob upoštevanju vseh ustreznih meril, kot so rednost dobav, namen dobavitelja itd.

⁽¹⁶⁾ Uvodna izjava 7 direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽¹⁷⁾ Člen 2 Uredbe (ES) št. 765/2008.

⁽¹⁸⁾ Uvoznik je na primer gospodarski subjekt, ki daje proizvode na trg, distributer pa gospodarski subjekt, ki omogoča njihovo dostopnost na trgu, glej člen 2(5) in (6) Uredbe (ES) št. 765/2008.

⁽¹⁹⁾ Obvestilo Komisije C(2016) 1958 final.

⁽²⁰⁾ Na primer členi 1(1), 2(a), 3(1) ter 5(2) in (3). Poleg tega direktiva o splošni varnosti proizvodov v tem smislu navaja tudi „dobavo“ (npr. člen 2(a), tretji pododstavek člena 5(1), člen 5(2) in uvodna izjava 6).

⁽²¹⁾ Opredelitev iz Uredbe (ES) št. 765/2008 ni mogoče smiselno prenesti za namene direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽²²⁾ Na primer, opredelitev pojma „proizvajalec“ zajema „osebe v dobavni verigi, če lahko njihovo delovanje vpliva na varnostne lastnosti proizvoda“, medtem ko „distributer“ pomeni „vsako osebo v dobavni verigi, katere delovanje ne vpliva na varnostne lastnosti proizvoda“.

varnosti proizvodov razumeti tudi, kot da pokriva različne faze dobavne verige, vključno s „prvo“ dostopnostjo proizvoda na trgu in nadaljnjo dostopnostjo (ki jo npr. zagotavlja distributer) ali dobavo (npr. v okviru zagotavljanja storitve ⁽²³⁾).

Proizvodi, ki jih pokriva harmonizacijska zakonodaja Unije, in proizvodi, ki jih pokriva direktiva o splošni varnosti proizvodov, morajo biti torej varni od trenutka, ko so prvič dostopni na trgu Unije ⁽²⁴⁾.

1.2 Pojem „dajanja na trg“ pri e-trgovanju

Pri poslovnem modelu e-trgovanja lahko proizvodi potrošnike in druge končne uporabnike dosežejo po različnih kanalih.

(a) Proizvajalec ⁽²⁵⁾, uvoznik ⁽²⁶⁾, distributer ⁽²⁷⁾ ali proizvajalec ⁽²⁸⁾ s sedežem v EU

Če ima proizvajalec, uvoznik ali distributer sedež v EU, se to od primerov, ko so proizvodi ponujeni v tradicionalnih trgovinah, razlikuje samo v tehniki prodaje ⁽²⁹⁾. Za proizvode, ki jih prek spleta potrošnikom in drugim končnim uporabnikom na trgu Unije ponuja naprodaj proizvajalec, uvoznik ali distributer s sedežem v EU, se šteje, da so dani na trg Unije. Zato morajo biti skladni z zakonodajo EU o proizvodih, ki se uporablja.

(b) Proizvajalec ⁽³⁰⁾, uvoznik ⁽³¹⁾, distributer ⁽³²⁾ in proizvajalec ⁽³³⁾ imajo sedež zunaj EU

Zakonodaja EU o proizvodih se nanaša tudi na primere, kadar spletni prodajalci, ki imajo sedež zunaj EU, prodajo usmerjajo v potrošnike ali druge končne uporabnike v EU. Posledično je treba, če imajo proizvajalec, uvoznik ali distributer sedež zunaj EU, najprej ugotoviti, ali je ponudba spletnega prodajalca, ki ima sedež zunaj EU, usmerjena v potrošnike ali druge končne uporabnike v EU, da se tako oceni, ali je proizvod dan na trg Unije.

Oceno je treba opraviti za vsak primer posebej, da se ugotovi, ali iz spletišča in splošne dejavnosti spletnega prodajalca izhaja, da namerava proizvode prodajati potrošnikom ali drugim končnim uporabnikom v državah članicah. Upoštevati je mogoče naslednje vidike: mednarodno naravo dejavnosti, uporabo jezika in valute (npr. euro) držav članic, ime domene, ki je registrirana v eni od držav članic, in geografsko območje, na katerega je mogoča odprema ⁽³⁴⁾.

Če spletni ponudnik dobavlja na naslove v EU, sprejme plačilo za proizvode od potrošnikov ali drugih končnih uporabnikov v EU v valutah, ki se uporabljajo v EU, in uporablja kateri koli jezik EU, je subjekt svojo dejavnost usmeril v potrošnike EU ali druge končne uporabnike v EU.

Fizična izpolnitev naročila proizvoda potrošniku ali drugemu končnemu uporabniku v EU določenega spletnega prodajalca, ki ima sedež zunaj EU, vključno prek ponudnika storitev odpremnih skladišč, ne glede na to, ali ima sedež v EU ali zunaj nje ⁽³⁵⁾, je neizpodbitna potrditev, da je proizvod dan na trg EU. Organi držav članic imajo pooblastila za ustrezno ukrepanje pred fizično izpolnitvijo naročila, kot izhaja iz besedila direktive o splošni varnosti proizvodov in Uredbe (ES) št. 765/2008 ⁽³⁶⁾.

⁽²³⁾ Člen 2(a) direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽²⁴⁾ Glej zlasti člen 3(1) direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽²⁵⁾ V smislu Uredbe (ES) št. 765/2008.

⁽²⁶⁾ V smislu Uredbe (ES) št. 765/2008.

⁽²⁷⁾ V smislu Uredbe (ES) št. 765/2008 ali direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽²⁸⁾ V smislu direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽²⁹⁾ V uvodni izjavi 7 direktive o splošni varnosti proizvodov je pojasnjeno, da naj bi se Direktiva uporabljala za proizvode ne glede na tehniko prodaje, vključno s prodajo na daljavo in elektronsko prodajo.

⁽³⁰⁾ V smislu Uredbe (ES) št. 765/2008.

⁽³¹⁾ V smislu Uredbe (ES) št. 765/2008.

⁽³²⁾ V smislu Uredbe (ES) št. 765/2008 ali direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽³³⁾ V smislu direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽³⁴⁾ Glej tudi sodbi Sodišča Evropske unije z dne 12. julija 2011 v zadevi C-324/09, L'Oréal proti eBay, točka 65, in z dne 7. decembra 2010 v združenih zadevah C-585/08 in C-144/09, Peter Pammer proti Reederei Karl Schlüter GmbH & Co KG, C-585/08, in Hotel Alpenhof GesmbH proti Oliver Heller, C-144/09.

⁽³⁵⁾ Glede ponudnikov storitev odpremnih skladišč glej oddelek 3.2 tega obvestila.

⁽³⁶⁾ Člen 8(1)(d) direktive o splošni varnosti proizvodov na primer določa, da se lahko ukrepi sprejmejo za vsak proizvod, ki je lahko nevaren, za obdobje, potrebno za različne ocene varnosti, preglede in kontrole, z začasno prepovedjo njegovega dobavljanja, ponujanja ali razstavljanja; glej tudi člena 16(2) in 15(4) v povezavi s členom 2(17) Uredbe (ES) št. 765/2008.

Če imajo proizvajalci ali distributerji torej sedež zunaj EU in svoje proizvode prek spleta ponujajo naprodaj na trgu Unije, morajo ti biti skladni z zahtevami zakonodaje EU o proizvodih, ki se uporablja.

2. Vloge in odgovornosti organov za nadzor trga

Zadevni organi držav članic so odgovorni za izvajanje nadzora trga ter imajo pristojnosti za preverjanje, ali so proizvodi, ki se prodajajo prek spleta, varni in skladni z zakonodajo EU o proizvodih. Poleg tega so v primeru proizvodov, ki so kupljeni v spletnih trgovinah, ki se vodijo iz tretjih držav, in nato uvoženi v EU, pristojni⁽³⁷⁾ posredovati tudi organi, odgovorni za nadzor zunanjih meja, kadar gre za varnost in skladnost proizvodov⁽³⁸⁾.

3. Vloge in odgovornosti gospodarskih subjektov

Prodaja proizvodov prek spleta se precej razlikuje v primerjavi s tradicionalnimi trgovinami, tako v smislu tehnik prodaje kot tudi uporabljenih dobavnih verig. V tem poglavju je treba analizirati različne vrste gospodarskih subjektov, ki sodelujejo v dobavnih verigah proizvodov, ki se prodajajo prek spleta, ob upoštevanju zakonodaje EU, ki se uporablja, in morebitnih izvršilnih ukrepov pristojnih organov za nadzor trga.

3.1 Proizvajalci, pooblaščen zastopniki, uvozniki in distributerji

Obveznosti proizvajalcev in distributerjev na podlagi direktive o splošni varnosti proizvodov se nanašajo tudi na proizvode, ki se prodajajo prek spleta⁽³⁹⁾. Proizvajalci morajo zagotoviti, da so proizvodi, ki jih dajo na trg Unije, varni, distributerji pa morajo ravnati s potrebno skrbnostjo, da pomagajo zagotoviti skladnost z varnostnimi zahtevami, ki se uporabljajo⁽⁴⁰⁾. Direktiva tudi določa vrsto ukrepov, ki jih lahko organi držav članic sprejmejo zoper proizvode, ki jih pokriva Direktiva, in sicer sorazmerno z resnostjo nevarnosti in ob upoštevanju previdnostnega načela⁽⁴¹⁾.

Harmonizacijska zakonodaja Unije in Uredba (ES) št. 765/2008 določata⁽⁴²⁾ vsako kategorijo akterjev, ki so vključeni v dobavno verigo proizvoda: proizvajalec, pooblaščen zastopnik, uvoznik in distributer. Njihove posamezne odgovornosti so opredeljene v harmonizacijski zakonodaji Unije sorazmerno z njihovo vlogo in vključenostjo v dobavno verigo. Proizvajalec nosi najvišjo stopnjo odgovornosti, saj proizvede proizvod in ga zato pozna ter je sposoben oceniti vsa morebitna tveganja in jih obvladovati že v fazah zasnove in proizvodnje. Uvoznik⁽⁴³⁾ in distributer nosita manj odgovornosti, saj ne posegata v fazi proizvodnje in ugotavljanja skladnosti. Modri vodnik podrobno opisuje vsako kategorijo gospodarskega subjekta in zagotavlja informacije o njihovih vlogah in obveznostih. To velja tudi za spletno dobavno verigo.

3.2 Ponudniki storitev odpremnih skladišč

3.2.1 Vloge ponudnikov storitev odpremnih skladišč v spletni dobavni verigi

Ponudniki storitev odpremnih skladišč pomenijo nov poslovni model, ki se je razvil z e-trgovanjem. Ti subjekti opravljajo storitve za druge gospodarske subjekte. Na splošno skladiščijo proizvode ter jih po prejemu naročila zapakirajo in odpremijo strankam. Lahko tudi obravnavajo vračila. Obstajajo najrazličnejši poslovni modeli za opravljanje storitev odpremnih skladišč. Nekateri ponudniki storitev odpremnih skladišč ponujajo širok nabor storitev, drugi pa le osnovno raven storitve. Razlikujejo se tudi po velikosti in obsegu, saj segajo od svetovnih ponudnikov storitev do mikropodjetij.

⁽³⁷⁾ V nekaterih primerih mora odločitev o skladnosti in varnosti sprejeti organ za nadzor trga, v drugih primerih pa so carinski organi in organi za nadzor trga ista organizacija. To je odvisno od tega, kako so nacionalni organi za nadzor trga organizirani na nacionalni ravni.

⁽³⁸⁾ Člen 27(1) in (3) Uredbe (ES) št. 765/2008.

⁽³⁹⁾ V uvodni izjavi 7 direktive o splošni varnosti proizvodov je pojasnjeno, da naj bi se Direktiva uporabljala za proizvode ne glede na tehniko prodaje, vključno s prodajo na daljavo in elektronsko prodajo.

⁽⁴⁰⁾ Člena 3 in 5 direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽⁴¹⁾ Člen 8 direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽⁴²⁾ Uredba (ES) št. 765/2008 vsebuje opredelitve gospodarskih subjektov (proizvajalec, pooblaščen zastopnik, uvoznik in distributer) ter njihove odgovornosti. Poleg tega Sklep št. 768/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. julija 2008 o skupnem okviru za trženje proizvodov (UL L 218, 13.8.2008, str. 82) vsebuje vzorčne določbe, ki se vnesejo v zakonodajo o proizvodih; več kot deset direktiv novega pristopa že vsebuje te standardne določbe, na primer direktive o varnosti igrač, o nizki napetosti, o eksplozivih za civilno uporabo itd. (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008D0768&from=SL>). Smernice se uporabljajo brez poseganja v bolj specifične opredelitve gospodarskih subjektov in povezane zahteve, določene v zakonodaji, ki se uporablja za posamezni sektor.

⁽⁴³⁾ Pri tem nosi uvoznik višjo stopnjo odgovornosti kot distributer.

Ob tem novem poslovnem modelu ponudnikov storitev odpremnih skladišč se postavljajo vprašanja, povezana z njihovo odgovornostjo na podlagi zakonodaje EU o proizvodih. To zlasti velja, kadar je gospodarski subjekt, ki zagotavlja blago, zunaj EU, sporazum o dobavi proizvoda pa se sklene neposredno med tem gospodarskim subjektom in potrošnikom ali drugim končnim uporabnikom v EU, pri čemer v EU ni mogoče opredeliti nobenega gospodarskega subjekta, ki bi bil odgovoren (npr. uvoznika ali pooblaščenega zastopnika). V takem primeru je edini akter, ki ga je v dobavni verigi v EU mogoče opredeliti, pogosto ponudnik storitev odpremnih skladišč. Iz izkušenj izhaja, da se njihova pripravljenost na sodelovanje z organi precej razlikuje.

Proizvode, ki jih ponujajo spletni ponudniki, lahko ponudniki storitev odpremnih skladišč v EU skladiščijo, da se zagotovi hitra dobava potrošnikom in drugim končnim uporabnikom v EU. V skladu s tem je mogoče za proizvode, ki jih skladiščijo taki ponudniki storitev odpremnih skladišč, šteti, kot da so bili dobavljeni za distribucijo, potrošnjo ali uporabo na trgu Unije, s čimer so dani na trg Unije, zlasti če so bili dani v prosti promet, preden so bili shranjeni v odpremnem skladišču⁽⁴⁴⁾.

3.2.2 *Odgovornosti ponudnikov storitev odpremnih skladišč v spletni dobavni verigi*

Nacionalni organi za nadzor trga morajo vedeti, ali je ponudnik storitev odpremnih skladišč odgovoren gospodarski subjekt, kot je opredeljeno v zakonodaji EU o proizvodih, da lahko ocenijo njihovo morebitno odgovornost na podlagi navedene zakonodaje.

3.2.2.1 Proizvajalci v smislu Uredbe (ES) št. 765/2008 ali proizvajalci v smislu direktive o splošni varnosti proizvodov

Proizvajalec je opredeljen kot vsaka fizična ali pravna oseba, ki izdeluje proizvod ali za katero se tak proizvod načrtuje ali izdeluje in ki trži ta proizvod pod svojim imenom ali blagovno znamko⁽⁴⁵⁾. Ponudniki storitev odpremnih skladišč običajno zagotavljajo storitve skladiščenja, pakiranja in dobave proizvodov, ki jih je gospodarski subjekt že proizvedel. Če pa proizvode označijo s svojim imenom ali blagovno znamko in se tako predstavijo kot proizvajalci, jih je treba šteti za proizvajalce v smislu Uredbe (ES) št. 765/2008.

Če ponudniki storitev odpremnih skladišč proizvode označijo s svojim imenom, blagovno znamko ali posebnim znakom in se tako predstavijo kot proizvajalci, ali če jih obnovijo, jih je treba šteti za proizvajalce na podlagi direktive o splošni varnosti proizvodov⁽⁴⁶⁾. Poleg tega se v skladu s členom 2(e)(iii) direktive o splošni varnosti proizvodov oseba v dobavni verigi šteje za proizvajalca, če lahko njeno delovanje vpliva na varnostne lastnosti proizvoda⁽⁴⁷⁾. Vpliv na varnostne lastnosti proizvoda pomeni zlasti spreminjanje njegove strukture, sestave ali predstavitve na način, ki pomeni tveganje za zdravje in varnost oseb⁽⁴⁸⁾. Če so torej ponudniki storitev odpremnih skladišč del dobavne verige in njihove dejavnosti vplivajo na varnostne lastnosti proizvoda, bi jih bilo treba šteti za proizvajalce na podlagi direktive o splošni varnosti proizvodov.

3.2.2.2 Pooblašчени zastopniki v smislu Uredbe (ES) št. 765/2008 ali zastopniki proizvajalca v smislu direktive o splošni varnosti proizvodov

V skladu z Uredbo (ES) št. 765/2008 „pooblaščen zastopnik“ pomeni vsako fizično ali pravno osebo s sedežem v EU, ki jo je proizvajalec pisno pooblastil, da v njegovem imenu izvaja določene naloge⁽⁴⁹⁾. Ponudniki storitev odpremnih skladišč se lahko štejejo za pooblaščene zastopnike, če so v EU in imajo uradno pisno pooblastilo gospodarskega subjekta, ki proizvaja in trži blago, da lahko v njegovem imenu izvajajo določene naloge.

Ponudniki storitev odpremnih skladišč v EU se na podlagi direktive o splošni varnosti proizvodov štejejo za zastopnike proizvajalca, če jih proizvajalec iz tretje države kot take posebej pooblasti⁽⁵⁰⁾.

⁽⁴⁴⁾ To pojasnilo se ne nanaša na vprašanje odgovornosti posrednika, izraz „spletni ponudnik“, uporabljen v tem smislu, pa morda ne zajema takih posrednikov.

⁽⁴⁵⁾ Člen 2(3) Uredbe (ES) št. 765/2008.

⁽⁴⁶⁾ Člen 2(e)(i) direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽⁴⁷⁾ Člen 2(e)(iii) direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽⁴⁸⁾ Člen 2(b) direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽⁴⁹⁾ Člen 2(4) Uredbe (ES) št. 765/2008.

⁽⁵⁰⁾ Člen 2(e) direktive o splošni varnosti proizvodov.

3.2.2.3 Uvozniki v smislu Uredbe (ES) št. 765/2008 in/ali v smislu direktive o splošni varnosti proizvodov

V skladu z Uredbo (ES) št. 765/2008 so uvozniki opredeljeni kot fizične ali pravne osebe s sedežem v EU, ki dajo proizvod iz tretje države na trg Unije⁽⁵¹⁾. Ponudniki storitev odpremnih skladišč ne dajejo na trg proizvodov, ki jih skladiščijo, če niso sami tisti, ki prvič ponudijo proizvode v distribucijo, potrošnja ali uporabo na trgu Unije. V takem primeru ponudniki storitev odpremnih skladišč proizvode zgolj prejmejo od spletnih prodajalcev za izvajanje naknadnih storitev, zato ni verjetno, da bi se šteli za uvoznike, kot so določeni v harmonizacijski zakonodaji Unije o proizvodih. Na podlagi analize posameznega primera pa bi se lahko izkazalo, da so ponudniki storitev odpremnih skladišč uvozniki, kot so določeni v harmonizacijski zakonodaji Unije⁽⁵²⁾.

V nasprotju z Uredbo (ES) št. 765/2008 direktiva o splošni varnosti proizvodov ne določa uvoznika; v nekaterih okoliščinah se uvozniki štejejo za proizvajalce (zlasti če proizvajalec v EU nima zastopnika)⁽⁵³⁾. Da se omogoči učinkovita uporaba tega pojma, se lahko ponudniki storitev odpremnih skladišč na podlagi direktive o splošni varnosti proizvodov štejejo za uvoznike, če proizvodi, ki jih skladiščijo, označujejo, pakirajo itd., prihajajo iz tretjih držav in jih dajejo na trg Unije.

3.2.2.4 Distributerji v smislu Uredbe (ES) št. 765/2008 in v smislu direktive o splošni varnosti proizvodov

Kadar se ponudniki storitev odpremnih skladišč ne štejejo za proizvajalce, pooblaščenega zastopnika ali uvoznika in njihove dejavnosti presegajo dejavnosti ponudnika storitev dostave paketov, ki opravlja storitve sprejema, razvrščanja, prevoza in dobave paketov⁽⁵⁴⁾, se štejejo za distributerje v smislu Uredbe (ES) št. 765/2008.

V skladu z direktivo o splošni varnosti proizvodov je distributer vsaka oseba v dobavni verigi, katere delovanje ne vpliva na varnostne lastnosti proizvoda⁽⁵⁵⁾. V skladu s členom 2(f) direktive o splošni varnosti proizvodov ima „vpliv na varnostne lastnosti proizvoda“ enak pomen kot na podlagi člena 2(e)(iii) navedene direktive. Če se ob oceni posameznih dejavnosti ponudnika storitev odpremnih skladišč v posameznem primeru ugotovi, da ti ponudniki ne vplivajo na varnostne lastnosti proizvodov, se lahko na podlagi direktive o splošni varnosti proizvodov štejejo za distributerje v dobavni verigi, razen če njihove dejavnosti ne presegajo dejavnosti ponudnikov storitev dostave paketov⁽⁵⁶⁾.

V praksi to pomeni, da imajo ponudniki storitev odpremnih skladišč, ki se štejejo za distributerje, na podlagi harmonizacijske zakonodaje Unije in direktive o splošni varnosti proizvodov naslednje odgovornosti:

(1) Distributerji⁽⁵⁷⁾ morajo ravnati s potrebno skrbnostjo, kadar zagotavljajo dostopnost proizvodov na trgu⁽⁵⁸⁾. Ta obveznost se nanaša na ravnanje vsakega razumnega in običajno skrbnega subjekta, ki želi preprečiti škodo. Distributerji morajo organom za nadzor trga dokazati, da so ravnali s potrebno skrbnostjo⁽⁵⁹⁾.

(2) Distributerji morajo⁽⁶⁰⁾, preden zagotovijo dostopnost proizvodov na trgu, preveriti, ali:

(a) imajo proizvodi, če se uporablja, oznako CE (če velja) ali drug zakonsko obvezen znak;

(b) je proizvod opremljen s potrebnimi informacijami (npr. navodila za varno uporabo, izjava EU o skladnosti);

⁽⁵¹⁾ Člen 2(5) Uredbe (ES) št. 765/2008.

⁽⁵²⁾ Na to bi lahko kazali ime, registrirana blagovna znamka in kontaktni naslov na proizvodu in/ali spremnih dokumentih.

⁽⁵³⁾ Člen 2(e) direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽⁵⁴⁾ Direktiva 97/67/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. decembra 1997 o skupnih pravilih za razvoj notranjega trga poštних storitev v Skupnosti in za izboljšanje kakovosti storitve (direktiva o poštних storitvah) (UL L 15, 21.1.1998, str. 14). Glej tudi oddelek 3.3.3 tega obvestila o izvajalcih poštних storitev.

⁽⁵⁵⁾ Člen 2(f) direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽⁵⁶⁾ Direktiva o poštних storitvah; glej tudi oddelek 3.3.3 tega obvestila o izvajalcih poštних storitev.

⁽⁵⁷⁾ Glej Obvestilo Komisije C(2016) 1958 „Modri vodnik“, oddelek 3.4 o distributerjih in sektorsko zakonodajo, usklajeno z vzorčnim členom R5 „Obveznosti distributerjev“ in členom R7 „Identifikacija gospodarskih subjektov“ Sklepa št. 768/2008/ES. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32008D0768&from=SL>.

⁽⁵⁸⁾ Člen 5(2) direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽⁵⁹⁾ Glej tudi Obvestilo Komisije C(2016) 1958 „Modri vodnik“, oddelek 3.4. „Potrebna skrbnost“ se nanaša na raven presoje, skrbnosti, preudarnosti, odločnosti in delovanja v posameznih okoliščinah. Distributer lahko torej obveznost potrebne skrbnosti izvaja različno, odvisno od okoliščin, kar lahko na primer zajema tudi nadzorni sistem na podlagi tveganja.

⁽⁶⁰⁾ Glej sprotno opombo 57.

- (c) so izpolnjene jezikovne zahteve glede označevanja, navodil za uporabo in drugih spremnih dokumentov;
  - (d) so izpolnjene zahteve glede sledljivosti v zvezi s proizvajalcem in uvoznikom.
- (3) Distributerji ⁽⁶¹⁾ morajo sodelovati z organi za nadzor trga. Kadar se uporablja, morajo:
- (a) izvesti korektivne ukrepe, kadar menijo ali sumijo, da so proizvodi neskladni ali nevarni ⁽⁶²⁾;
  - (b) pomagati organom za nadzor trga pri opredelitvi proizvajalca ali uvoznika, ki je odgovoren za proizvod ⁽⁶³⁾;
  - (c) sodelovati z organi ter zagotoviti vse potrebne informacije in dokumentacijo, s katerimi ob utemeljeni zahtevi organov dokažejo skladnost, in
  - (d) opredeliti vsak gospodarski subjekt, ki je dobavil proizvode in ki so mu bili navedeni proizvodi dobavljeni v desetletnem obdobju (v primeru harmoniziranih proizvodov), potem ko so jim bili proizvodi dobavljeni ali ko so sami dobavili navedene proizvode.

V praksi to pomeni, da bi morali biti ponudniki storitev odpremnih skladišč, ki se štejejo za distributerje, kot je pojašnjeno zgoraj, sposobni opredeliti proizvajalca in katerega koli drugega spletnega ponudnika ⁽⁶⁴⁾ in stopiti v stik z njim, sodelovati z organi pri katerem koli korektivnem ukrepu in izvesti korektivne ukrepe, kolikor je to mogoče (npr. ustaviti dobavo, medtem ko stopajo v stik s proizvajalcem ali katerim koli drugim spletnim ponudnikom).

Nazadnje, člen 8(4)(c) direktive o splošni varnosti proizvodov organom držav članic omogoča izvajanje ukrepov, ki so naslovljeni na katero koli osebo (razen na proizvajalca ali distributerja v smislu direktive o splošni varnosti proizvodov), kadar je to potrebno, zaradi sodelovanja v ukrepih, katerih cilj je izogniti se nevarnostim, povezanim s proizvodom, v skladu z načelom sorazmernosti ⁽⁶⁵⁾.

3.3 **Drugi pomembni akterji**

3.3.1 *Deklarant na podlagi carinskega zakonika Unije*

Deklarant je oseba, ki vloži carinsko deklaracijo ⁽⁶⁶⁾. Pristojni organi lahko zahtevajo sodelovanje deklarantov pri izvajanju dejavnosti nadzora trga.

Člena 188 in 189 carinskega zakonika Unije carinske organe pooblašata, da lahko pregledajo carinsko deklaracijo in spremne listine, preverijo točnost navedenih informacij, od deklaranta zahtevajo predložitev kakršnih koli dodatnih listin, pregledajo blago in vzamejo vzorce. Ti postopki se izvedejo na odgovornost deklaranta, ki tudi nosi stroške.

3.3.2 *Spletni posredni ponudniki storitev*

Gospodarski subjekti lahko proizvode prodajajo neposredno potrošnikom ali drugim končnim uporabnikom prek spletnih trgovin, lahko pa uporabijo tudi tržnice, ki jih zagotavljajo spletne platforme ⁽⁶⁷⁾.

Z Direktivo o elektronskem poslovanju ⁽⁶⁸⁾ je vzpostavljen splošni pravni okvir za elektronsko poslovanje v EU. Obveznosti, ki so določene, se med drugim uporabljajo za spletne prodajalce proizvodov in storitev ali spletne oglaševalce, če

⁽⁶¹⁾ Glej sprotno opombo 57. Poleg tega je v vzorčnem členu R31 Sklepa št. 768/2008/ES določeno, da gospodarski subjekt zagotovi izvajanje vseh primernih korektivnih ukrepov glede proizvoda, ki ga je dal na trg po vsej EU. Gospodarski subjekti sodelujejo z organi za nadzor trga, kot je potrebno.

⁽⁶²⁾ Člen 5(2) in (3) direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽⁶³⁾ Člen 5(2) direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽⁶⁴⁾ Glej sprotno opombo 13.

⁽⁶⁵⁾ Člen 8(2) direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽⁶⁶⁾ Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL L 269, 10.10.2013, str. 1). Člen 4(15) carinskega zakonika Unije opredeljuje deklaranta kot osebo, ki vloži carinsko deklaracijo v svojem imenu, ali osebo, v imenu katere je taka deklaracija vložena.

⁽⁶⁷⁾ Obstajajo podjetja, ki izvajajo spletne posredniške storitve in storitve odpremnih skladišč. Njihove zadevne obveznosti je treba presojati glede na vlogo, ki jo imajo v posameznem primeru.

⁽⁶⁸⁾ Direktiva 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) (UL L 178, 17.7.2000, str. 1).

so ponudniki storitev informacijske družbe ⁽⁶⁹⁾, ki spadajo na področje uporabe navedene direktive. Direktivo o elektronskem poslovanju dopolnjuje druga zakonodaja EU, zlasti pravo EU na področju varstva potrošnikov in trženja ⁽⁷⁰⁾.

Direktiva o elektronskem poslovanju tudi standardizira oprostitev odgovornosti tretjih oseb za vsebino, ki se uporabljajo za tiste ponudnike storitev informacijske družbe, ki delujejo kot posredniki. V ta namen opisuje tri različne kategorije storitev, od katerih je gostovanje najbolj upoštevana oblika z vidika varnosti proizvodov in skladnosti ⁽⁷¹⁾. Gostovanje je storitev, pri kateri posredni ponudnik storitev, kot je spletna tržnica ali spletna platforma ⁽⁷²⁾, na svojem strežniku samo pasivno shranjuje (in daje na voljo javnosti) informacije, ki jih zagotavlja prejemnik storitve, kot je spletni prodajalec proizvodov.

Posredni ponudniki storitev, ki opravljajo dejavnosti gostovanja, lahko pod določenimi pogoji izkoristijo oprostitev odgovornosti ⁽⁷³⁾ za nezakonite informacije, ki jih zagotavljajo tretje osebe z uporabo njihovih omrežij, ali nezakonite dejavnosti, ki jih izvajajo tretje osebe, kot so informacije, ki pomenijo kršitev avtorskih pravic ali blagovne znamke ali nepošteno poslovne prakse. Čeprav Direktiva o elektronskem poslovanju ne opredeljuje pojma nezakonite informacije ali dejavnosti, pa lahko na podlagi harmonizacijske zakonodaje Unije in direktive o splošni varnosti proizvodov ta pojem pokriva tudi ponudbo proizvodov, ki niso varni in/ali skladni ⁽⁷⁴⁾.

Vendar je oprostitev odgovornosti odvisna od posebnih pogojev. Uporablja se samo, če posredni ponudniki storitev dejansko ne vedo za nezakonito dejavnost ali informacije ali se jih ne zavedajo ali če jih po tem, ko za to izvedo ali se tega zavejo (npr. na podlagi „dovolj natančnega in ustrezno utemeljenega“ obvestila ⁽⁷⁵⁾), hitro odstranijo ali onemogočijo dostop do njih. Če ponudniki storitev gostovanja teh pogojev ne izpolnjujejo, niso oproščeni odgovornosti in se torej lahko štejejo za odgovorne za vsebino, ki jo gostijo.

Oprostitev odgovornosti, določena v Direktivi o elektronskem poslovanju, državam članicam ne preprečuje, da določijo postopke, ki urejajo odstranitev ali onemogočenje dostopa do podatkov ⁽⁷⁶⁾.

Enako lahko sodišče ali upravni organ na podlagi pravnih sistemov držav članic od ponudnika storitve zahteva ustavitev ali preprečitev kršitve, tako da odstrani vsebino tretje osebe in/ali prepreči, da bi se domnevne kršitve v prihodnje ponovile ⁽⁷⁷⁾. V tem smislu lahko javni organi vzpostavijo posebne zahteve za nadzor, če je njihovo področje uporabe jasno usmerjeno, kot je opisano v oddelku 5.2 dela B tega obvestila.

⁽⁶⁹⁾ Glej člen 1 Direktive (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta, ki določa postopek zagotavljanja informacij na področju tehničnih predpisov in postopek zagotavljanja pravil glede storitev informacijske družbe (UL L 241, 17.9.2015, str. 1); ta opredelitev zajema katero koli storitev, ki se običajno opravi odplačno, na daljavo, elektronsko in na posamezno zahtevo prejemnika storitve.

⁽⁷⁰⁾ Glej člen 1(3) Direktive o elektronskem poslovanju. Direktive, kot sta Direktiva 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o pravicah potrošnikov (UL L 304, 22.11.2011, str. 4) in Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/29/ES z dne 11. maja 2005 o nepoštenih poslovnih praksah podjetij v razmerju do potrošnikov na notranjem trgu (Direktiva o nepoštenih poslovnih praksah) (UL L 149, 11.6.2005, str. 22), se uporabljajo za kateri koli gospodarski subjekt, ki ga je mogoče šteti za trgovca in se ukvarja z gospodarsko dejavnostjo za potrošnike, tudi v okviru elektronskega trgovanja. V skladu s smernicami Komisije o uporabi Direktive 2005/29/ES glede gospodarskih subjektov tretjih oseb, ki delujejo prek platforme, bi morala sama platforma sprejeti ustrezne ukrepe, da trgovcem tretjim osebam omogoči skladnost s pravom EU na področju varstva potrošnikov in trženja, v povezavi z zakonodajo EU o proizvodih in/ali pravnimi zahtevami glede varnosti proizvodov (vključno z navedbo oznak CE, kakršnih koli zahtevanih opozoril, informacij in oznak na svojem spletišču v skladu z zakonodajo, ki se uporablja). Zakonodaja, ki se uporablja za posamezni sektor, lahko vsebuje tudi zahteve glede označevanja pri spletni prodaji, kot na primer glede izdelkov, povezanih z energijo, ki se prodajajo prek spleta (Delegirana uredba Komisije (EU) št. 518/2014). Smernice Komisije glede uporabe Direktive 2005/29/ES z dne 25. maja 2016, SWD(2016) 163 final, so na voljo na: http://ec.europa.eu/justice/consumer-marketing/files/ucp_guidance_en.pdf, glej zlasti strani 75 in 76.

⁽⁷¹⁾ Druge dejavnosti, ki jih Direktiva o elektronskem poslovanju prav tako opisuje, so: (1) „dejavnosti izključnega prenosa“, kot je prenos podatkov (ki jih zagotovi prejemnik storitve) ali zagotovitev dostopa do komunikacijskega omrežja (npr. spletni ponudniki), in (2) „dejavnosti shranjevanja v predpomnilniku“, kot je zagotovitev učinkovitejšega posredovanja podatkov, na primer podvajanje podatkovne zbirke, s katero se kopira vsebina prvotnega strežnika za zagotovitev popolne pokritosti.

⁽⁷²⁾ Nekateri gospodarski subjekti izvajajo različne vrste dejavnosti. Zagotavljajo lahko storitve gostovanja, vendar lahko trgujejo tudi v svojem imenu in zagotavljajo druge storitve, povezane z e-trgovanjem. Pristojni organi morajo vedno v vsakem posameznem primeru opredeliti, kako obravnavati gospodarski subjekt ali spletišče.

⁽⁷³⁾ Člen 14 Direktive o elektronskem poslovanju.

⁽⁷⁴⁾ Če se taka ponudba šteje za nezakonito.

⁽⁷⁵⁾ Sodišče Evropske unije je v zadevi L'Oréal proti eBay, C-324/09, pojasnilo, da je ustrezno vprašanje v zvezi s pogoji za upravičenost do oprostite odgovornosti to, ali je bila družba eBay seznanjena z dejstvi in okoliščinami, na podlagi katerih je bilo očitno, da gre za nezakonito dejavnost (točke 120–123).

⁽⁷⁶⁾ Člen 14(3) in uvodna izjava 46 Direktive o elektronskem poslovanju.

⁽⁷⁷⁾ Člen 14(3) in uvodna izjava 47 Direktive o elektronskem poslovanju.

Na sedanji pravni podlagi pa države članice spletnim posrednikom, kot so ponudniki storitev gostovanja, ne morejo naložiti niti splošne obveznosti za nadzor vsebine niti splošne obveznosti za dejavno ugotavljanje dejstev ali okoliščin, ki kažejo, da gre za nezakonito dejavnost.

To na primer pomeni, da nacionalni organi takim posrednikom ne morejo naložiti splošne obveznosti dejavnega nadzora svojega celotnega spletnega prometa in iskanje delov, ki kažejo, da gre za nezakonito dejavnost, kot je ponujanje neskladnih ali nevarnih proizvodov naprodaj⁽⁷⁸⁾. Sodišče Evropske unije je to nadalje pojasnilo⁽⁷⁹⁾.

V okviru dejavnosti nadzora trga na podlagi uporabe direktive o splošni varnosti proizvodov, Uredbe (ES) št. 765/2008 in zadevne harmonizacijske zakonodaje Unije se določbe Direktive o elektronskem poslovanju uporabljajo v primerih, ko se proizvodi, ki niso varni in/ali skladni, prodajajo prek spletnega posrednega ponudnika storitev. Ne glede na kakršne koli ukrepe, ki jih organi za nadzor trga sprejmejo zoper spletnega posrednega ponudnika storitev, bi morali navedeni organi nadzor trga izvajati na podlagi določb direktive o splošni varnosti proizvodov, Uredbe (ES) št. 765/2008 in zadevne harmonizacijske zakonodaje Unije, ki se uporabljajo, ter se usmeriti tudi v akterje v dobavni verigi (v zvezi z direktivo o splošni varnosti proizvodov na primer na proizvajalca ali distributerja, kot je ustrezno⁽⁸⁰⁾). Organi za nadzor trga lahko za vsak primer posebej in glede na načelo sorazmernosti presodijo o najustreznejšem ukrepu, ki ga je treba sprejeti. Ob tem upoštevajo raven tveganja, če je gospodarski subjekt mogoče opredeliti, nujnost, če so bili zoper zadevni proizvod že sprejeti ukrepi, itd.⁽⁸¹⁾.

3.3.3 Izvajalci poštnih storitev

Direktiva o poštnih storitvah ne zajema blaga, za katerega veljajo omejitve, in prepovedanega blaga. Države članice pa lahko uvedejo pogoje izvajanja poštnih storitev, da se zagotovi skladnost z bistvenimi zahtevami, kot je varnost omrežja glede prevoza nevarnega blaga⁽⁸²⁾. Glede na to, da morajo izvajalci poštnih storitev zagotavljati zaupnost dopisovanja in poštnih pošilk, ki jih dostavljajo, načeloma niso odgovorni za njihovo vsebino. Kljub temu pa lahko na delo izvajalcev poštnih storitev vpliva nadzor nad proizvodi, saj lahko carinski organi pakete, ki vsebujejo proizvode, naročene iz tretjih držav, v carinskem postopku odprejo in preverijo⁽⁸³⁾.

DEL B: PRAKTIČNI VIDIKI NADZORA TRGA GLEDE PROIZVODOV, KI SE PRODAJAJO PREK SPLETA

Ta del vsebuje nasvete in nekatere primere dobrih praks za organe držav članic glede nadzora trga proizvodov, ki se prek spleta ponujajo naprodaj potrošnikom ali drugim končnim uporabnikom v EU, pri čemer ti v glavnem temeljijo na sedanjih praksah⁽⁸⁴⁾.

1. Splošna načela nadzora trga

Organi držav članic se morajo pri izvajanju dejavnosti nadzora trga zavedati nekaterih splošnih načel, ki se uporabljajo pri dejavnostih nadzora tradicionalnega in spletnega trga.

⁽⁷⁸⁾ Člen 15 Direktive o elektronskem poslovanju.

⁽⁷⁹⁾ Glej na primer zadevi C-70/10, SABAM proti Scarlet, in C-360/10, SABAM proti Netlog, v katerih je Sodišče navedlo, da je treba Direktivo o elektronskem poslovanju, Direktivo 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (direktiva o avtorskih pravicah) (UL L 167, 22.6.2001, str. 10) in Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2004/48/ES z dne 29. aprila 2004 o uveljavljanju pravic intelektualne lastnine (direktiva o uveljavljanju pravic) (UL L 157, 30.4.2004, str. 45), razlagane ob upoštevanju zahtev, ki izhajajo iz varstva temeljnih pravic, ki se uporabijo, razlagati tako, da nasprotujejo temu, da nacionalno sodišče ponudniku storitev gostovanja odredi vzpostavitev sistema filtriranja informacij, ki so jih uporabniki teh storitev shranili v njegovih strežnikih, ki se uporabi brez razlikovanja za vse njegove uporabnike, preventivno, na njegove izključne stroške in časovno neomejeno ter s katerim je mogoče identificirati elektronske datoteke, ki vsebujejo glasbena, kinematografska ali avdiovizualna dela, o katerih tožeča stranka trdi, da ima v zvezi z njimi pravice intelektualne lastnine, zato da bi se onemogočilo dajanje navedenih del na voljo javnosti, kar pomeni kršitev avtorske pravice.

⁽⁸⁰⁾ Glej člen 8(4) direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽⁸¹⁾ Člen 8(2) ter pododstavka 2 in 3 člena 18(1) direktive o splošni varnosti proizvodov. Členi 18(4), 19(1), 20(2) in 21 Uredbe (ES) št. 765/2008.

⁽⁸²⁾ Člena 9 in 2(19) direktive o poštnih storitvah.

⁽⁸³⁾ Glej carinski zakonik Unije, člene 46, 188 in 189.

⁽⁸⁴⁾ Opisi nekaterih praks organov so na voljo v dokumentu „Study on Good Practice in Market Surveillance Activities related to Non-Food Consumer Products sold Online“ (Študija dobrih praks dejavnosti nadzora trga glede neživilskih potrošniških proizvodov, ki se prodajajo prek spleta) in njegovi prilogi: <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> in <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

V skladu z načelom sorazmernosti⁽⁸⁵⁾ morajo organi sprejeti ukrepe, ki so sorazmerni z resnostjo nevarnosti, ki jo predstavlja proizvod⁽⁸⁶⁾ in/ali s stopnjo neskladnosti⁽⁸⁷⁾. Hkrati morajo upoštevati tudi načelo previdnosti.

Poleg tega bi moral biti nadzor trga prednostno usmerjen v najpomembnejše akterje v dobavni verigi in zahtevati korektivne ukrepe zlasti od oseb (proizvajalca ali uvoznika), ki so odgovorne za dajanje proizvoda na trg Unije. Navedena zahteva bi morala biti dana, preden se naslovi na distributerja, ali hkrati z naslovitvijo na distributerja, ki je nižje v dobavni verigi.

Organi različnih držav članic bi morali tudi sodelovati, da se doseže učinkovit nadzor trga⁽⁸⁸⁾. To je zlasti pomembno ob upoštevanju čezmejne narave e-trgovanja.

2. Strategija in načrtovanje nadzora spletnega trga

Koristno je, če organi držav članic opredelijo strategijo nadzora trga glede proizvodov, ki so ponujeni naprodaj prek spleta, da se tako uravnotežijo njihova naloga nadzora najrazličnejših vrst proizvodov na spletu in viri, ki so na voljo za izvajanje preverjanj, da se tako zagotovi učinkovita organizacija dejavnosti nadzora trga. V strategiji bi morale biti določene prednostne naloge glede njihove dejavnosti nadzora in temu namenjena ustrezna sredstva. Prav tako bi bilo treba v njej upoštevati, da lahko organi držav članic nadzor trga izvajajo proaktivno in odzivno.

Pri proaktivnem izvajanju nadzora trga organi nadzirajo nekatere kategorije proizvodov ali nekatere gospodarske subjekte na lastno pobudo in na podlagi svojih meril, povezanih s tveganji. Organi za nadzor trga bi morali nadzor prednostno usmeriti v tiste gospodarske subjekte, ki povzročajo največ škode na območju pristojnosti navedenega organa.

Kadar organi držav članic nadzor trga izvajajo odzivno, to poteka na podlagi prejetih informacij o ponujanju nevarnih in neskladnih proizvodov prek spleta. Odziven nadzor trga je mogoče izvajati z uporabo različnih virov informacij. Učinkovit način izvajanja navedenega je preverjanje, ali se nevarni proizvodi, zabeleženi v sistemu hitrega obveščanja EU o nevarnih neživilskih izdelkih, prodajajo prek spleta⁽⁸⁹⁾. Drugi viri informacij, ki jih je mogoče uporabiti v ta namen, zajemajo svetovni portal odpoklicanih izdelkov Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD)⁽⁹⁰⁾, pritožbe potrošnikov ter informacije, prejete od drugih organov, gospodarskih subjektov in medijev.

3. Organizacija nadzora spletnega trga

Nadzor nad proizvodi, ki se prodajajo prek spleta, zahteva nekatere posebne praktične spremembe tradicionalnega načina organizacije nadzora trga v organih držav članic v praksi.

Na podlagi izkušenj nekaterih držav članic lahko imenovanje osrednjih enot za nadzor in spremljanje nevarnih in neskladnih proizvodov, ki se prodajajo prek spleta, pomaga zagotoviti učinkovito rabo virov, ki so na voljo organom za nadzor trga⁽⁹¹⁾⁽⁹²⁾. Ko enota za spletni nadzor opredeli nevarne in neskladne proizvode ter zadevne gospodarske subjekte, lahko nato delo prevzamejo pristojni inšpektorji.

Spletni inšpektorji bi morali imeti posebna znanja ter biti ozaveščeni o spletnem okolju in preiskovanju, da lahko učinkovito zaznavajo nevarne in neskladne proizvode. V tem smislu lahko razvoj posebnih standardnih operativnih postopkov in smernic za nadzor trga v državah članicah glede proizvodov, ki se prodajajo prek spleta:

— uradnikom za nadzor trga pomaga pri strukturiranem shranjevanju in iskanju zadevnih informacij, ki so značilne za spletne preiskave, na enem mestu,

⁽⁸⁵⁾ Na podlagi člena 18(4) Uredbe (ES) št. 765/2008 in člena 8(2) direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽⁸⁶⁾ Člen 8(2) direktive o splošni varnosti proizvodov.

⁽⁸⁷⁾ Členi 18(4), 19(1), 20(2) in 21 Uredbe (ES) št. 765/2008.

⁽⁸⁸⁾ Člen 24 Uredbe (ES) št. 765/2008 od organov zahteva zagotavljanje pomoči na zahtevo ter izmenjavo informacij in dokumentacije. Glej tudi dokument 2015-IMP-MSG-02rev03, ki ga je potrdila strokovna skupina za notranji trg proizvodov – „Market Surveillance and Conformity Assessment Policy“ (Politika nadzora trga in ugotavljanja skladnosti) <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/17108/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

⁽⁸⁹⁾ http://ec.europa.eu/consumers/consumers_safety/safety_products/rapex/index_en.htm

⁽⁹⁰⁾ <http://globalrecalls.oecd.org/>

⁽⁹¹⁾ Praksa držav članic: primera 5 in 6 iz dokumenta „Study on Good Practice in Market Surveillance Activities related to Non-Food Consumer Products sold Online“ (Študija dobrih praks dejavnosti nadzora trga glede neživilskih potrošniških proizvodov, ki se prodajajo prek spleta) – <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> in <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

⁽⁹²⁾ Take enote bi lahko na primer racionalizirale nadzor trga s hkratnim preverjanjem zahtev iz različnih zakonodajnih aktov (npr. varnost proizvoda, zahteve glede energijskega označevanja).

— poveča učinkovitost njihovih dejavnosti ⁽⁹³⁾.

Poleg tega bi morali organi držav članic skupaj z Evropsko komisijo izvajati usposabljanja ter si medsebojno izmenjevati informacije o dobrih praksah spletnega preiskovanja.

Spletne preiskave, povezane z izvajanjem zakonodaje o varnosti proizvodov in zakonodajo o izvrševanju gospodarskih interesov potrošnikov ⁽⁹⁴⁾, imajo mnogo skupnih značilnosti. Pogosto se nanašajo na ista spletišča ali celo na iste gospodarske subjekte. Zato je lahko učinkovito, če spletne preiskave, povezane z obema področjema, izvajajo iste osrednje enote. To je zlasti koristno, kadar je isti organ države članice odgovoren za ti dve področji, kar trenutno velja v večini držav članic. Zaradi podobnosti teh spletnih preiskav so lahko smernice, uveljavljene na enem področju varstva potrošnikov, koristne tudi na drugih področjih.

4. Posebne značilnosti in potrebe spletnih preiskav

Ko bodo vzpostavljene ustrezne strategije, načrti in organizacija nadzora spletnega trga, bodo organi držav članic učinkoviteje izvajali spletne preiskave. Pri izvajanju spletnih preiskav je treba upoštevati nekatere posebne značilnosti.

Ena od glavnih razlik med spletnimi preiskavami in tistimi v tradicionalnih dobavnih verigah je dostop organov do fizičnih proizvodov. Pri spletnih preiskavah morajo organi preveriti informacije, ki so na voljo na spletišču, kjer je proizvod ponujen naprodaj, in če obstajajo dvomi o skladnosti, morajo proizvode vzorčiti. Pri tradicionalnih dobavnih verigah organi razmeroma preprosto dostopajo do vzorcev proizvodov iz distribucijske verige. To pa ne velja za spletne proizvode. Če je proizvod na zalogi v določeni državi članici, je vzorčenje preprosto. Če pa je proizvod na zalogi le v drugi državi članici, bi bilo treba uporabiti čezmejno sodelovanje za prejem vzorcev za preskušanje ali se dogovoriti, da se preskusi izvedejo tam, kjer so proizvodi. Organi morajo vzorce proizvodov tudi kupiti prek spleta, zato bi lahko organi držav članic za nadzor trga v ta namen izvajali prikrito nakupovanje, če bi jim anonimno pridobivanje vzorcev, kot da so običajna stranka, dalo prednost v preiskavi ⁽⁹⁵⁾.

Druga velika razlika med preiskavami na spletu in v tradicionalnih dobavnih verigah se nanaša na izzive iskanja odgovornih gospodarskih subjektov, da se lahko od njih zahtevajo nadaljnje informacije in vzorci proizvodov ter izvajajo nadaljnje dejavnosti nadzora trga. Če informacije niso takoj na voljo, je lahko iskanje gospodarskih subjektov, ki ponujajo proizvode naprodaj prek spleta, največji izziv spletne preiskave. Zato bi morali organi za nadzor trga uporabljati razpoložljiva orodja za zahtevanje podatkov, potrebnih za opredelitev gospodarskih subjektov na podlagi zadevnih virov informacij, vključno s ponudniki spletnih storitev, registri imen domen ⁽⁹⁶⁾, ponudniki plačilnih storitev, posredniki (npr. platformami) in ponudniki storitev odpremnih skladišč.

Organi za nadzor trga morajo pri iskanju podatkov o posameznem gospodarskem subjektu upoštevati pravila o varstvu osebnih podatkov (glej Direktivo o varstvu podatkov ⁽⁹⁷⁾ in od 25. maja 2018 Splošno uredbo o varstvu podatkov ⁽⁹⁸⁾ in Direktivo o zasebnosti in elektronskih komunikacijah ⁽⁹⁹⁾). Nacionalni organi morajo upoštevati pravila, ki se uporabljajo, zato se priporoča, da njihovi pristojni nacionalni organi za nadzor nad varstvom podatkov preverijo take postopke ⁽¹⁰⁰⁾.

⁽⁹³⁾ Praksa držav članic: primera 3 in 4 Študije dobrih praks dejavnosti nadzora trga glede neživilskih potrošniških proizvodov, ki se prodajajo prek spleta – <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> in <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

⁽⁹⁴⁾ http://ec.europa.eu/consumers/consumer_rights/index_en.htm

⁽⁹⁵⁾ Praksa držav članic: primer 11 Študije dobrih praks dejavnosti nadzora trga glede neživilskih potrošniških proizvodov, ki se prodajajo prek spleta – <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> in <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

⁽⁹⁶⁾ Seznam registrov imen domen je na voljo na spletnem naslovu: <http://www.iana.org/domains/root/db>.

⁽⁹⁷⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (Direktiva o varstvu podatkov) (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

⁽⁹⁸⁾ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1).

⁽⁹⁹⁾ Direktiva 2002/58/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. julija 2002 o obdelavi osebnih podatkov in varstvu zasebnosti na področju elektronskih komunikacij (Direktiva o zasebnosti in elektronskih komunikacijah) (UL L 201, 31.7.2002, str. 37).

⁽¹⁰⁰⁾ Opozoriti je treba, da cilj tega dokumenta ni izčrpna obravnava vseh upoštevanih zahtev glede varstva podatkov na podlagi prava EU.

Nazadnje, organi držav članic bodo med spletno preiskavo morda morali zbrati ustrezna dokazila o nevarnih in neskladnih proizvodih. Metode zbiranja dokazov bi morale upoštevati, da je mogoče informacije na spletu takoj spremeniti in jih odstraniti s spleta. Različna tehnična orodja, ki so na voljo, lahko zagotovijo, da se dokazi, povezani s spletnimi preiskavami, ustrezno zabeležijo, shranijo in uporabijo v vseh postopkih, ki bodo morda sledili.

5. Korektivni ukrepi, povezani s proizvodi, ki se prodajajo prek spleta

Organi držav članic morajo sprejeti korektivne ukrepe zoper nevarne in neskladne proizvode, ki se prodajajo prek spleta. V čezmejnih primerih bo to morda zahtevalo sodelovanje drugih organov in ne samo organov zadevne države članice.

5.1 Korektivni ukrepi, ki so odvisni od lokacije gospodarskega subjekta

Pristojnosti nacionalnih organov za nadzor trga glede izvrševanja so omejene na njihovo območje pristojnosti. Zato se možnosti in učinkovitost korektivnih ukrepov, ki jih sprejmejo nacionalni organi, razlikujejo glede na lokacijo gospodarskega subjekta. V tem oddelku je opisano, katere ukrepe lahko organi držav članic sprejmejo glede na lokacijo opredeljenega gospodarskega subjekta, ki dobavlja nevarne in neskladne proizvode, in kako lahko organi sodelujejo.

5.1.1 Če je gospodarski subjekt na območju pristojnosti organa

Če je gospodarski subjekt na območju pristojnosti organa, lahko organ sprejme ukrepe na podlagi svojih pristojnosti. Po opredelitvi gospodarskega subjekta lahko organ od njega zahteva kakršno koli dokumentacijo, ki dokazuje skladnost (npr. izjava EU o skladnosti, zadevna tehnična dokumentacija, poročila o preskusih itd.), in po potrebi sprejme korektivne ukrepe ⁽¹⁰¹⁾.

5.1.2 Če je gospodarski subjekt v EU, vendar zunaj območja pristojnosti organa

Če iz spletnega nadzora izhaja, da spletni prodajalec, ki je v EU, vendar zunaj območja pristojnosti preiskovalnega organa, ponuja naprodaj nevarne in neskladne proizvode, bi morali nacionalni organi najprej stopiti v stik neposredno z zadevnim gospodarskim subjektom, da dobijo informacije, potrebne za preiskavo, ali zahtevajo korektivne ukrepe na podlagi ugotovitve neskladnosti ⁽¹⁰²⁾.

Če gospodarski subjekt ne sodeluje, se priporoča, da nacionalni organ uporabi čezmejno sodelovanje na naslednji način ⁽¹⁰³⁾:

- če organ za nadzor trga države A za dokončanje ocene skladnosti potrebuje informacije od gospodarskih subjektov v državi B in se gospodarski subjekt ne odzove na zahtevo po dokumentaciji, lahko organ za nadzor trga države A zaprosi za pomoč organ za nadzor trga države B ⁽¹⁰⁴⁾,
- če gospodarski subjekt korektivnih ukrepov ne sprejme prostovoljno, organ za nadzor trga države A ⁽¹⁰⁵⁾ (i) sprejme obvezne ukrepe glede proizvodov, ki so dostopni prek spleta, v okviru svojih pristojnosti, ne glede na to, da je gospodarski subjekt v državi B ⁽¹⁰⁶⁾, in (ii) pošlje ustrezno obvestilo o ukrepih prek informacijskega in komunikacijskega sistema vseevropskega nadzora trga (ICSMS) ⁽¹⁰⁷⁾/sistema hitrega obveščanja o nevarnih neživilskih izdelkih (RAPEX). Od organov za nadzor trga drugih držav članic se pričakuje, da bodo sprejeli nadaljnje ukrepe, jih priglasili za namene sistema RAPEX in/ali postopka zaščitne klavzule, od organa za nadzor trga države B pa se zlasti pričakuje, da bo stopil v stik s proizvajalcem/uvoznikom v EU in zahteval korektivne ukrepe glede vseh zadevnih proizvodov ⁽¹⁰⁸⁾.

⁽¹⁰¹⁾ Člena 19(1) in 21 Uredbe (ES) št. 765/2008.

⁽¹⁰²⁾ Člen 19(2) Uredbe (ES) št. 765/2008 določa, da organi za nadzor trga sodelujejo z gospodarskimi subjekti pri ukrepih za zmanjšanje tveganj, ki jih povzročajo proizvodi, ki so jih ti gospodarski subjekti dali na voljo. Sektorska zakonodaja, usklajena z vzorčnimi členi R2(8), R4(7) in R5(4) Sklepa št. 768/2008/ES, vsebuje splošno obveznost zadevnih gospodarskih subjektov za sprejetje korektivnih ukrepov, da se zagotovi skladnost proizvodov, kadar menijo ali sumijo, da proizvod ni skladen s harmonizacijsko zakonodajo Unije, ki se uporablja. Poleg tega mora gospodarski subjekt v skladu s sektorsko zakonodajo, usklajeno z vzorčnim členom R31 Sklepa št. 768/2008/ES, zagotoviti sprejetje vseh ustreznih korektivnih ukrepov glede vseh zadevnih proizvodov, ki jih je dal na voljo na trgu po vsej EU.

⁽¹⁰³⁾ <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/17108/attachments/1/translations/en/renditions/native>

⁽¹⁰⁴⁾ Pravna podlaga za to vrsto vzajemne pomoči je določena v členu 24(2) Uredbe (ES) št. 765/2008.

⁽¹⁰⁵⁾ Člen 19(3) Uredbe (ES) št. 765/2008; sektorska zakonodaja, ki je usklajena z vzorčnim členom R31(4) Sklepa št. 768/2008/ES.

⁽¹⁰⁶⁾ To ne posega v možnost sprejetja vzporednih ukrepov glede distributerjev s sedežem v državi organa, da se omogoči obravnava podjetij, ki so fizično na ozemlju organa.

⁽¹⁰⁷⁾ <https://webgate.ec.europa.eu/icsms/?locale=sl>

⁽¹⁰⁸⁾ V skladu s členom 12 direktive o splošni varnosti proizvodov in členom 22 Uredbe (ES) št. 765/2008 ter v skladu z zaščitnim postopkom Unije v sektorski zakonodaji ali določbah, ki so usklajene z vzorčnim členom R31(6) in (8) Sklepa št. 768/2008/ES.

Komisija to sodelovanje olajšuje z zagotavljanjem seznama stikov zadevnih organov držav članic za primere, ko je potrebno čezmejno sodelovanje⁽¹⁰⁹⁾.

5.1.3 Če je gospodarski subjekt zunaj EU

Če je gospodarski subjekt zunaj EU, imajo organi držav članic nekatere možnosti izvrševanja ukrepov zoper njih. Te gospodarske subjekte bi bilo treba seznaniti, da morajo biti proizvodi, ki so prek spleta ponujeni naprodaj strankam v EU, skladni z zahtevami EU. Obvestiti bi jih bilo treba tudi o njihovih obveznostih in od njih zahtevati odpravo vseh primerov neskladnosti. Države članice lahko, če je to potrebno, blokirajo spletne strani, ki ponujajo nevarne ali neskladne proizvode. Člen 8(1)(d) in (e) direktive o splošni varnosti proizvodov državam članicam omogoča sprejetje posebnih ukrepov v ta namen. Podobno lahko organi za nadzor trga na podlagi člena 16(2) Uredbe (ES) št. 765/2008 sprejmejo potrebne ukrepe za umik, prepoved ali omejitev dostopnosti proizvodov na trgu.

Sodelovanje z organi z drugih območij pristojnosti lahko zagotovi orodja za obravnavo takih primerov. Države članice so zato spodbujene k sodelovanju s pristojnimi organi v tretjih državah. Spodbujene so tudi k obveščanju Komisije o takih dejavnostih sodelovanja. To je pomembno zlasti za vprašanja, ki morda zahtevajo usklajen pristop na ravni EU, da se olajša sodelovanje pri preiskavah, povezanih z varnostjo in skladnostjo proizvodov, ki so prek spleta ponujeni naprodaj potrošnikom ali drugim končnim uporabnikom v EU. Države članice bi morale v obvestilih o nevarnih proizvodih, ki se pošiljajo prek sistema hitrega obveščanja, navesti, ali je bil proizvod prodan prek spleta iz tretje države in prek katere spletne trgovine ali spletne platforme.

Poseben okvir mednarodnega sodelovanja glede varnosti proizvodov že obstaja v obliki sistema RAPEX-Kitajska, ki je bil vzpostavljen med službami Evropske komisije in kitajsko Splošno upravo za nadzor nad kakovostjo, inšpekcijo in karanteno (AQSIQ)⁽¹¹⁰⁾.

Kadar proizvodi, ki so prek spleta ponujeni naprodaj, v EU vstopijo iz tretjih držav, bi si bilo treba prizadevati tudi za sodelovanje med organi za nadzor trga in carinskimi organi z namenom nadzora in ustavitve pošilk proizvodov na meji⁽¹¹¹⁾⁽¹¹²⁾. To je ključnega pomena, kadar pošiljka prispe neposredno iz tretje države do stranke v EU in kadar v EU ni nobenega gospodarskega subjekta.

5.2 Posebni korektivni ukrepi v zvezi s proizvodi, ki se prodajajo prek spleta

Pri ponujanju proizvodov naprodaj prek spleta lahko nacionalno pravo v nekaterih primerih organom za nadzor trga omogoča, da zahtevajo posebne korektivne ukrepe od spletnih posrednih ponudnikov storitev (npr. ponudnikov storitev gostovanja, kot so spletne platforme) za odstranitev informacij, ki se nanašajo na neskladne proizvode in proizvode, ki niso varni, ali onemogočanje dostopa do njih na svojem spletišču. To zajema tudi primere, ko so prodajalci zunaj EU. To se imenuje postopek za obveščanje in ukrepanje⁽¹¹³⁾.

Čeprav Direktiva o elektronskem poslovanju tega postopka kot takega ne določa, pa se lahko šteje, da je podlaga zanj, kar zadeva pogoje za oprostitev odgovornosti, kot je določena v členu 14(1) navedene direktive glede vedenja ali zavedanja in poznejše odstranitve informacij ali onemogočanja dostopa do njih. Organi za nadzor trga bi morali

⁽¹⁰⁹⁾ <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/12802/attachments/1/translations/en/renditions/native>,
<http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/12803/attachments/1/translations/en/renditions/native>,
http://ec.europa.eu/consumers/consumers_safety/safety_products/rapex/index_en.htm.

⁽¹¹⁰⁾ Sistem RAPEX-Kitajska omogoča reden in hiter prenos podatkov med EU in kitajsko upravo za varnost proizvodov glede nevarnih neživilskih potrošniških izdelkov. Komisija kitajskim organom zagotavlja informacije o nevarnih potrošniških izdelkih, ki izvirajo s Kitajske in glede katerih so države članice objavile obvestilo v sistemu hitrega obveščanja o nevarnih neživilskih izdelkih (RAPEX). Kitajski organi ta obvestila preverijo in, kadar je mogoče, sprejmejo ukrepe zoper navedene proizvode, ki lahko preprečijo ali omejijo nadaljnji izvoz navedenih proizvodov v EU.

⁽¹¹¹⁾ Člen 27 Uredbe (ES) št. 765/2008.

⁽¹¹²⁾ Nadaljnje informacije o sodelovanju s carinskimi organi so na voljo v Obvestilu Komisije C(2016) 1958 final „Modri vodnik“ za izvajanje predpisov EU o proizvodih 2016 in v Smernicah za uvozni nadzor na področju varnosti in skladnosti proizvodov, ki je na voljo na: http://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/common/publications/info_docs/customs/product_safety/guidelines_sl.pdf.

⁽¹¹³⁾ Glej Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Spletne platforme in enotni digitalni trg: priložnosti in izzivi za Evropo z dne 25. maja 2016, COM(2016) 288, ki je na voljo na <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016DC0288&from=EN>.

imeti pooblastila in vire, da lahko neposredno uporabijo te postopke za obveščanje in ukrepanje ali vzpostavijo sodelovanje s svojimi nacionalnimi organi, pristojnimi za izvajanje Direktive o elektronskem poslovanju ⁽¹¹⁴⁾.

Če se želi posrednik sklicevati na oprostitev odgovornosti iz člena 14(1) Direktive o elektronskem poslovanju, mora po tem, ko je na primer obveščen o neskladnem proizvodu ali proizvodu, ki ni varen, hitro ukrepati in odstraniti nezakonite informacije ali onemogočiti dostop do njih ⁽¹¹⁵⁾. Zato bi morali organi, ki predložijo obvestilo, zagotoviti dovolj informacij, da lahko posredni ponudnik storitve razumno opredeli zadevne nezakonite informacije.

Poleg tega velja, da čeprav člen 15(1) Direktive o elektronskem poslovanju prepoveduje nalaganje splošne obveznosti nadzora ali dejavnega iskanja dejstev, pa navedeni člen določa, da lahko države članice posrednikom naložijo obveznosti, naj takoj obvestijo pristojne organe o domnevno nezakonitih dejavnostih ali informacijah, ki jih opravljajo ali zagotavljajo prejemniki njihovih storitev. Od posrednikov se lahko tudi zahteva, da pristojnim organom na njihovo zahtevo posredujejo informacije, ki omogočajo identifikacijo prejemnikov njihovih storitev, s katerimi so sklenili dogovore o skladiščenju.

Organom držav članic se priporoča, da vzpostavijo tesne stike s ključnimi posredniki, ki opravljajo storitve gostovanja glede proizvodov, ki se prodajajo prek spleta, s čimer se posrednikom pomaga pri učinkovitem odzivanju in odstranitvi informacij o ponudbi prodaje proizvodov, ki niso varni ali skladni, s svojega spletišča, in tako omogoči hitro ukrepanje.

Nekateri organi za nadzor trga v EU lahko poleg morebitnih postopkov za obveščanje in ukrepanje, ki jih določa nacionalno pravo, tudi blokirajo in odstranijo nekatera spletišča, in sicer na podlagi svojih zadevnih nacionalnih pravnih okvirov.

Nazadnje, glede posebnih značilnosti upravljanja varnosti proizvodov pri e-trgovanju je treba opozoriti, da je pri spletnih nakupih preprosto opredeliti potrošnike in druge končne uporabnike, saj so njihovi kontaktni podatki na voljo pri nakupovanju prek spleta. To pomeni, da lahko gospodarski subjekti učinkoviteje dosežejo stranke, če so potrebni korektivni ukrepi, kot je na primer odpoklic izdelka ⁽¹¹⁶⁾.

DEL C: OZAVEŠČANJE POTROŠNIKOV IN PODJETIJ O VARNOSTI IN SKLADNOSTI PROIZVODOV, KI SE PRODAJAJO PREK SPLETA

Ta del vsebuje najboljše prakse organov držav članic glede ozaveščanja potrošnikov in podjetij o izzivih, ki jih prinašajo nevarni in neskladni proizvodi, ki se prodajajo prek spleta.

1. Ozaveščanje potrošnikov

En način za preprečevanje izpostavljenosti potrošnikov zdravstvenim, varnostnim in drugim tveganjem zaradi proizvodov, kupljenih prek spleta, je njihovo ozaveščanje o izzivih, povezanih s spletnim nakupovanjem, in omogočanje, da sprejemajo informirane odločitve.

Organom se priporoča, da izboljšajo varstvo potrošnikov tako, da svoje dejavnosti nadzora in izvrševanja dopolnijo s komunikacijskimi dejavnostmi, naslovljenimi na potrošnike.

Organi lahko svoj nabor orodij za komuniciranje in obveščanje potrošnikov razvijejo na podlagi predpostavke, da potrošniki na splošno pričakujejo, da so proizvodi, ki jih kupijo prek spleta, varni in skladni z zadevnimi pravili. Potrošniki se ne zavedajo nujno možnih tveganj, povezanih s spletnim nakupovanjem ⁽¹¹⁷⁾.

V tem poglavju gre za poskus obravnave dveh vidikov, ki se nanašata na ozaveščanje potrošnikov: kaj je koristno, da potrošniki vedo, in kako lahko organi držav članic obveščajo potrošnike. Ti predlogi se lahko uporabijo v morebitnih informacijskih kampanjah za potrošnike.

⁽¹¹⁴⁾ Nadaljnje informacije o teh obveznostih so določene v delovnem dokumentu služb Komisije „Online services, including e-commerce, in the Single Market“ (Spletne storitve, vključno z e-trgovanjem, na enotnem trgu), str. 30, http://ec.europa.eu/internal_market/e-commerce/docs/communication2012/SEC2011_1641_en.pdf.

⁽¹¹⁵⁾ „[S]jezanitev z domnevno nezakonitimi dejavnostmi in podatki [se utegne] izkazati za premalo natančno in utemeljeno, [vendar] pa je ta praviloma še vedno dejavnik, ki ga mora nacionalno sodišče glede na podatke, ki so tako sporočeni upravljavcu, upoštevati pri presoji resničnosti njegovega vedenja o dejstvih in okoliščinah, na podlagi katerih bi moral skrben gospodarski subjekt ugotoviti obstoj nezakonitosti“, zadeva C-324/09, L'Oréal SA in drugi proti eBay International AG in drugi, točka 122.

⁽¹¹⁶⁾ Upoštevati je treba zahteve glede varstva podatkov.

⁽¹¹⁷⁾ Glej na primer: Mnenja potrošnikov glede varnosti proizvodov pri spletnem nakupovanju, NVWA 2016, poročilo v OECD (2016) „Online Product Safety: Trends and Challenges“ (Varnost proizvodov na spletu: trendi in izzivi), OECD Digital Economy Papers, št. 261, OECD Publishing, Pariz. DOI: <http://dx.doi.org/10.1787/5jlnb5q93jlt-en>.

1.1 **Kaj je koristno, da potrošniki vedo?**

Organi držav članic lahko z vidika varnosti in skladnosti proizvoda ukrepajo in tako zagotovijo, da so potrošniki vsaj seznanjeni z naslednjimi bistvenimi vidiki v zvezi s spletno prodajo potrošniških izdelkov:

- za potrošniške izdelke (ki se ponujajo naprodaj prek spleta in v tradicionalnih trgovinah) veljajo najrazličnejše pravne zahteve, katerih cilj je zagotoviti, da proizvodi ne pomenijo zdravstvenega, varnostnega ali drugega tveganja za potrošnike,
- potrošnike, ki nakupujejo prek spleta, bi bilo treba spodbujati k preverjanju, ali so na voljo zahtevane informacije o proizvodu, na primer opozorila in informacije o sledljivosti (kot so na primer naslov in kontaktne informacije proizvajalca in, kjer je to ustrezno, tudi uvoznika) ⁽¹¹⁸⁾,
- organi za nadzor trga v državah članicah EU so v okviru svojih pristojnosti odgovorni za nadzor trga, s čimer se zagotovi, da so proizvodi, ki se ponujajo naprodaj prek spleta, varni in skladni z zahtevami, ki se uporabljajo,
- za zmanjšanje tveganja nakupa proizvodov, ki niso varni, prek spleta, bi potrošniki lahko:
  - na spletišču RAPEX ⁽¹¹⁹⁾, portalu Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) za odpoklic izdelkov ⁽¹²⁰⁾ ali katerem koli nacionalnem seznamu odpoklicev preverili, ali za proizvod, ki ga želijo kupiti, veljajo omejevalni ukrepi, kot je na primer odpoklic,
  - informacije, ki jih zagotavlja spletni prodajalec, primerjali z informacijami na spletišču proizvajalca ⁽¹²¹⁾,
  - stopili v stik s prodajalcem ali spletiščem in poskušali ugotoviti, ali je proizvod skladen z zadevnimi zahtevami EU,
- potrošniki bi morali biti seznanjeni z morebitnimi orodji, ki jih lahko uporabijo za predložitev pritožbe organom in poročanje tem organom o težavah z varnostjo ali drugih težavah z neskladnostjo glede proizvodov, kupljenih prek spleta. Seznanjeni bi morali biti tudi s svojimi pravicami potrošnikov, kadar je proizvod odpoklican.

Za kategorije proizvodov, pri katerih je več možnosti za resno tveganje, nesreče in poškodbe, bi lahko bile zagotovljene tudi nadaljnje podrobne informacije glede posameznih sektorjev ⁽¹²²⁾.

1.2 **Kako naj države članice potrošnike obveščajo o vidikih varnosti proizvodov, ki jih je treba upoštevati pri nakupovanju prek spleta?**

V tem oddelku so opisana posebna orodja za obveščanje potrošnikov in najboljše prakse, ki jih več držav članic že uporablja za seznanjanje potrošnikov z varnostjo proizvodov na spletu.

1.2.1 *Spletišča organov*

Spletišča organov lahko zagotovijo strnjene in posodobljene informacije o zakonodaji glede varnosti proizvodov in pravicah potrošnikov ter pravicah in obveznostih gospodarskih subjektov. Navedena spletišča bi lahko omogočala jasen prostor, kjer bi potrošniki lahko vlagali pritožbe glede varnosti in/ali neskladnosti v zvezi s proizvodi, ki se prodajajo prek spleta.

⁽¹¹⁸⁾ V zvezi s tem glej tudi Smernice Komisije o izvajanju/uporabi Direktive 2005/29/ES o nepoštenih poslovnih praksah z dne 25. maja 2016 (SWD(2016) 163 final), ki so na voljo na: http://ec.europa.eu/justice/consumer-marketing/files/ucp_guidance_en.pdf, zlasti stran 75 o varnostnih opozorilih glede določenega proizvoda. Glej na primer tudi člen 11(2) Direktive 2009/48/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o varnosti igrač (UL L 170, 30.6.2009, str. 1).

⁽¹¹⁹⁾ http://ec.europa.eu/consumers/consumers_safety/safety_products/rapex/alerts/main/index.cfm?event=main.search

⁽¹²⁰⁾ <http://globalrecalls.oecd.org/>

⁽¹²¹⁾ Spletni prodajalec in proizvajalec ni vedno isti subjekt. Spletni prodajalci lahko proizvode kupijo od proizvajalca in jih prodajajo na namenskem spletišču (ali prek posrednika/ponudnika gostovanja). Možno pa je tudi, da proizvajalec sam proizvaja in prodaja svoje proizvode v svoji namenski spletni trgovini.

⁽¹²²⁾ Glej na primer: <http://www.electricalsafetyfirst.org.uk/mediafile/100129855/Buying-Electrical-Goods-Online-A5-Leaflet-2014.pdf>.

1.2.2 Uporaba medijev in kampanj ozaveščanja

Organi bi lahko uporabili medije in splet za zagotavljanje ključnih sporočil potrošnikom. Mediji, uporabljeni za sporočanje širokemu krogu ciljnega občinstva, bi lahko zajemali uveljavljene televizijske programe, specializirana spletišča in tiskane medije, vključno z revijami za potrošnike.

Kadar težave v zvezi z varnostjo proizvodov postanejo novica dneva, mediji zelo pogosto prosijo organe za komentar ali intervju. To bi lahko bila priložnost za organe, da poudarijo ključna sporočila potrošnikom o kupovanju proizvodov prek spleta ⁽¹²³⁾.

Organom se tudi priporoča, naj pripravijo kampanje ozaveščanja, vključno z družbenimi mediji, ki se osredotočajo na varnost in skladnost proizvodov, ki se prodajajo prek spleta. Organi bi lahko vključili informacije o vidikih, ki bi jih bilo treba upoštevati pri varnem spletnem nakupovanju.

1.2.3 Sistemi pritožb potrošnikov

Sistemi pritožb potrošnikov so pomembni za organe za nadzor trga, saj izpostavljajo nevarne in neskladne proizvode ter pomisleke in potrebe potrošnikov ⁽¹²⁴⁾. Pritožbe so dober vir informacij za načrtovanje nadzora in dejavnosti seznanjanja potrošnikov. Nacionalni organi bi lahko potrošnikom zagotovili jasne informacije o tem, (a) kdaj se pritožiti, (b) kako se pritožiti in (c) kateri organ je pristojen za obravnavo pritožbe.

Države članice bi lahko zagotovile, da so sistemi za pritožbe potrošnikov glede nevarnih ali neskladnih proizvodov, ki se prodajajo prek spleta, na voljo na spletu, ob upoštevanju Priporočila Komisije o uporabi usklajene metodologije za klasifikacijo pritožb in poizvedb potrošnikov v EU ter poročanje o njih ⁽¹²⁵⁾.

2. Ozaveščanje podjetij

Čeprav so gospodarski subjekti odgovorni za upoštevanje pravil EU, pa ozaveščanje podjetij o zahtevah, ki jih morajo izpolniti, pomaga zagotoviti, da potrošniki prejmejo varne in skladne proizvode. Dostopnost informacij o pravilih, ki se uporabljajo, običajno prispeva k varnejšim proizvodom na trgu, saj vpliva na upoštevanje skladnosti s strani gospodarskih subjektov in jo izboljšuje. Skladen profil gospodarskim subjektom zagotavlja veliko prednosti, saj prispeva k učinkoviti uporabi njihovih virov, prihranku pri stroških v zvezi s korektivnimi ukrepi in preprečevanju izgube ugleda.

Ozaveščanje podjetij se običajno začne z omogočanjem preprostega dostopa do osnovnih informacij o zahtevah, ki se uporabljajo, in o tem, kako jih izpolniti. Zaradi učinkovitosti je mogoče informacije zagotoviti glede na posamezne sektorje ali proizvode. V tem smislu je mogoče klasične informacijske kampanje ter seminarje glede varnosti in skladnosti itd. prilagoditi spletnemu okolju ⁽¹²⁶⁾.

Drug način doseganja podjetij je uporaba posebnih smernic, naslovljenih nanje. Take smernice bi lahko poudarile vse koristne informacije o tem, kako prek spleta prodajati varno in skladno blago v posameznem sektorju, katere zahteve je treba izpolniti in kakšno odgovornost nosi spletni ponudnik. Poudarijo se lahko tudi kazni in sankcije za spletne ponudnike, če kršijo zakonodajo, ki se uporablja ⁽¹²⁷⁾.

⁽¹²³⁾ Prakse držav članic glede uporabe medijev za obveščanje potrošnikov, opisane v študiji primera 12 študije dobrih praks dejavnosti nadzora trga glede neživilskih potrošniških proizvodov, ki se prodajajo prek spleta – <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> in <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

⁽¹²⁴⁾ Praksa držav članic: primer 9 študije dobrih praks dejavnosti nadzora trga glede neživilskih potrošniških proizvodov, ki se prodajajo prek spleta – <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> in <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

⁽¹²⁵⁾ C(2010) 3021, <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32010H0304&qid=1498128866364&from=EN>.

⁽¹²⁶⁾ Praksa držav članic: primer 16 študije dobrih praks dejavnosti nadzora trga glede neživilskih potrošniških proizvodov, ki se prodajajo prek spleta – <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> in <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

⁽¹²⁷⁾ Praksa: primer 17 študije dobrih praks dejavnosti nadzora trga glede neživilskih potrošniških proizvodov, ki se prodajajo prek spleta – <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8723/attachments/1/translations/en/renditions/native> in <http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/8724/attachments/1/translations/en/renditions/native>.

Ker pa potrošniški izdelki, ki so na voljo na trgu EU, prihajajo tudi iz držav zunaj EU, je pomembno, da se dosežejo tudi podjetja, ki delujejo iz tujine, na primer spletne trgovine zunaj EU. Eden od ukrepov bi lahko bil zagotoviti, da so informacije, ki so pripravljene za podjetja EU, dostopne in sporočene tudi tistim podjetjem zunaj EU, na primer na sejmih, ter zadevnim gospodarskim zbornicam, središčem za pospeševanje trgovine in informacijskim središčem ter lokalnim organom, ki lahko obveščajo gospodarske subjekte v tretjih državah.

Sodelovanje s spletnimi platformami je lahko koristno pri širjenju/sporočanju ustreznih informacij podjetjem, ki na svojih platformah ponujajo potrošniške izdelke potrošnikom EU.

Poleg tega bi bilo najustreznejše, če bi se lahko v ključnih partnerskih državah v sodelovanju z lokalnimi organi pripravili seminarji, usklajeni ali organizirani na ravni EU, da bi se tako bolje zagotovilo, da informacije dosežejo prava podjetja. Posebno usposabljanje uvoznikov bi se lahko prav tako izkazalo za uporabno.

Začetek postopka
(Zadeva M.8222 – Knorr-Bremse/Haldex)
(Besedilo velja za EGP)
(2017/C 250/02)

Dne 24. julija 2017 je Komisija odločila, da začne postopek glede zgoraj navedenega primera po ugotovitvi, da priglašena koncentracija sproža resne dvome o združljivosti s skupnim trgov. Začetek postopka odpira drugo fazo preiskave v zvezi s predlagano koncentracijo in ne posega v končno odločitev o primeru. Odločba je v skladu s členom 6(1)(c) Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 ⁽¹⁾.

Komisija vabi zainteresirane tretje osebe, da Komisiji predložijo svoje pripombe glede predlagane koncentracije.

Da bi bile pripombe v celoti upoštevane, jih mora Komisija prejeti najpozneje v 15 dneh po datumu te objave. Pripombe pošljite Komisiji po faksu (+32 22964301), po elektronski pošti na naslov COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu ali pošti pod sklicno številko M.8222 – Knorr-Bremse/Haldex na naslednji naslov:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ UL L 24, 29.1.2004, str. 1 (uredba o združitvah).

Nenasprotovanje priglašeni koncentraciji
(Zadeva M.8258 – Advent International/Morpho)
(Besedilo velja za EGP)
(2017/C 250/03)

Komisija se je 19. aprila 2017 odločila, da ne bo nasprotovala zgoraj navedeni priglašeni koncentraciji in jo bo razglasila za združljivo z notranjim trgov. Ta odločitev je sprejeta v skladu s členom 6(1)(b) v povezavi s členom 6(2) Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 ⁽¹⁾. Celotno besedilo odločitve je na voljo samo v angleščini in bo objavljeno po tem, ko bodo iz besedila odstranjene morebitne poslovne skrivnosti. Na voljo bo:

- v razdelku o združitvah na spletišču Komisije o konkurenci (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Spletišče vsebuje različne pripomočke za iskanje posameznih odločitev o združitvah, vključno z nazivi podjetij, številkami zadev, datumi ter indeksi področij,
- v elektronski obliki na spletišču EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=sl>) pod dokumentarno številko 32017M8258. EUR-Lex zagotavlja spletni dostop do evropskega prava.

⁽¹⁾ UL L 24, 29.1.2004, str. 1.

Nenasprotovanje priglašeni koncentraciji**(Zadeva M.8498 – Toray/Mitsui/Soda)****(Besedilo velja za EGP)**

(2017/C 250/04)

Komisija se je 24. julija 2017 odločila, da ne bo nasprotovala zgoraj navedeni priglašeni koncentraciji in jo bo razglasila za združljivo z notranjim trgov. Ta odločitev je sprejeta v skladu s členom 6(1)(b) Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004 ⁽¹⁾. Celotno besedilo odločitve je na voljo samo v angleščini in bo objavljeno po tem, ko bodo iz besedila odstranjene morebitne poslovne skrivnosti. Na voljo bo:

- v razdelku o združitvah na spletišču Komisije o konkurenci (<http://ec.europa.eu/competition/mergers/cases/>). Spletišče vsebuje različne pripomočke za iskanje posameznih odločitev o združitvah, vključno z nazivi podjetij, številkami zadev, datumi ter indeksi področij,
- v elektronski obliki na spletišču EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu/homepage.html?locale=sl>) pod dokumentarno številko 32017M8498. EUR-Lex zagotavlja spletni dostop do evropskega prava.

⁽¹⁾ UL L 24, 29.1.2004, str. 1.

IV

(Informacije)

INFORMACIJE INSTITUCIJ, ORGANOV, URADOV IN AGENCIJ EVROPSKE
UNIJE

EVROPSKA KOMISIJA

Menjalni tečaji eura ⁽¹⁾

31. julija 2017

(2017/C 250/05)

1 euro =

Valuta	Menjalni tečaj	Valuta	Menjalni tečaj		
USD	ameriški dolar	1,1727	CAD	kanadski dolar	1,4625
JPY	japonski jen	129,70	HKD	hongkonški dolar	9,1598
DKK	danska krona	7,4364	NZD	novozelandski dolar	1,5672
GBP	funt šterling	0,89420	SGD	singapurski dolar	1,5918
SEK	švedska krona	9,5423	KRW	južnokorejski won	1 315,97
CHF	švicarski frank	1,1359	ZAR	južnoafriški rand	15,3716
ISK	islandska krona		CNY	kitajski juan	7,8896
NOK	norveška krona	9,3050	HRK	hrvaška kuna	7,4110
BGN	lev	1,9558	IDR	indonezijska rupija	15 625,05
CZK	češka krona	26,079	MYR	malezijski ringit	5,0209
HUF	madžarski forint	304,62	PHP	filipinski peso	59,197
PLN	poljski zlot	4,2493	RUB	ruski rubelj	70,4643
RON	romunski leu	4,5590	THB	tajski bat	39,051
TRY	turška lira	4,1314	BRL	brazilski real	3,6764
AUD	avstralski dolar	1,4713	MXN	mehiški peso	20,8620
			INR	indijska rupija	75,2708

⁽¹⁾ Vir: referenčni menjalni tečaj, ki ga objavlja ECB.

V

(Objave)

POSTOPKI V ZVEZI Z IZVAJANJEM POLITIKE KONKURENCE

EVROPSKA KOMISIJA

Predhodna priglasitev koncentracije**(Zadeva M.8566 – Moog Singapore/SIAEC/JV)****Zadeva, primerna za obravnavo po poenostavljenem postopku****(Besedilo velja za EGP)**

(2017/C 250/06)

1. Komisija je 24. julija 2017 prejela priglasitev predlagane koncentracije v skladu s členom 4 Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004⁽¹⁾, s katero podjetji Singapore Airlines Engineering Company Limited („SIAEC“, Singapur), ki je odvisno podjetje družbe Singapore Airlines Limited („SIA“, Singapur), in Moog Singapore Pte Ltd („MSPL“, Singapur), ki je pod končnim nadzorom Moog Inc. („Moog“, ZDA), z nakupom delnic v novoustanovljeni družbi, ki je skupno podjetje, pridobita v smislu člena 3(4) uredbe o združitvah skupni nadzor nad novoustanovljenim skupnim podjetjem („JV“).

2. Poslovne dejavnosti zadevnih podjetij so:

- za SIA: potniški in tovorni promet, inženirske storitve, povezane z zračnim prometom, in storitve na letaliških terminalih,
- za SIAEC: zagotavljanje storitev vzdrževanja, popravil in remontov za letalski sektor,
- za Moog: oblikovanje, proizvodnja in prodaja izdelkov in sistemov za natančno krmiljenje gibanja za letalski, obrambni, industrijski, energetski, pomorski in zdravstveni sektor,
- za MSPL: zagotavljanje storitev vzdrževanja, popravil in remontov,
- za JV: zagotavljanje storitev vzdrževanja, popravil in remontov za izdelke podjetja Moog.

3. Po predhodnem pregledu Komisija ugotavlja, da bi se za priglašeno koncentracijo lahko uporabljala uredba o združitvah. Vendar končna odločitev o tem še ni sprejeta. V skladu z Obvestilom Komisije o poenostavljenem postopku obravnave določenih koncentracij na podlagi Uredbe Sveta (ES) št. 139/2004⁽²⁾ je treba opozoriti, da je ta zadeva primerna za obravnavo po postopku iz Obvestila.

4. Komisija zainteresirane tretje osebe poziva, naj ji predložijo morebitne pripombe glede predlagane transakcije.

Komisija mora pripombe prejeti najpozneje v 10 dneh po datumu te objave. Pripombe z navedbo sklicne številke M.8566 – Moog Singapore/SIAEC/JV se lahko Komisiji pošljejo po telefaksu (+32 22964301), po elektronski pošti na naslov COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu ali po pošti na naslov:

European Commission
Directorate-General for Competition
Merger Registry
1049 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

⁽¹⁾ UL L 24, 29.1.2004, str. 1 (uredba o združitvah).

⁽²⁾ UL C 366, 14.12.2013, str. 5.

DRUGI AKTI

EVROPSKA KOMISIJA

Objava zahtevka za spremembo v skladu s členom 50(2)(a) Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil

(2017/C 250/07)

V skladu s členom 51 Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾ je ta objava podlaga za uveljavljanje pravice do ugovora zoper zahtevek.

ZAHTEVEK ZA ODOBRITEV SPREMEMBE SPECIFIKACIJE PROIZVODA ZA ZAŠČITENE OZNAČBE POREKLA/ZAŠČITENE GEOGRAFSKE OZNAČBE, KI NI MANJŠA

Zahtevek za odobritev spremembe v skladu s prvim pododstavkom člena 53(2) Uredbe (EU) št. 1151/2012

„TERNASCO DE ARAGÓN“

EU št.: PGI-ES-02149 – 29.6.2016

ZOP ( ) ZGO (X)

1. Skupina vložnikov in pravni interes

Ime: Regulativni organ za zaščiteno geografsko označbo „Ternasco de Aragon“
Naslov: Mercazaragoza, Edificio Centrorigen
Ctra. Cogullada s/n
50014 Zaragoza
ŠPANIJA

Telefon: +43 976470813
E-naslov: info@ternascodearagon.es

Skupina vložnikov zastopa skupinski interes proizvajalcev jaginetine „Ternasco de Aragón“ in je stranka s pravnim interesom za zahtevek za spremembo specifikacije proizvoda za zaščiteno geografsko označbo „Ternasco de Aragón“, katere zaščito tudi zagovarja.

2. Država članica ali tretja država

Španija

3. Postavka v specifikaciji proizvoda, na katero se sprememba nanaša

- Ime proizvoda
- Opis proizvoda
- Geografsko območje
- Dokazilo o poreklu
- Metoda proizvodnje
- Povezava
- Označevanje
- Drugo [Navedite.]

⁽¹⁾ UL L 343, 14.12.2012, str. 1.

4. Vrsta sprememb

- Sprememba specifikacije proizvoda za registrirano ZOP ali ZGO, ki se ne šteje za manjšo v skladu s tretjim pododstavkom člena 53(2) Uredbe (EU) št. 1151/2012.
- Sprememba specifikacije proizvoda za registrirano ZOP ali ZGO, za katero enotni dokument (ali enakovredni dokument) ni bil objavljen, pri čemer se sprememba ne šteje za manjšo v skladu s tretjim pododstavkom člena 53(2) Uredbe (EU) št. 1151/2012.

5. Spremembe

5.1 Opis proizvoda.

Zahteve (točka B 2):

Sedanje besedilo specifikacije proizvoda:

„2. Jagnjetina ‚Ternasco de Aragón‘ mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- izvira iz jagnjet obeh spolov (nekastrirani samci in samice);
- starost ob zakolu je med 70 in 90 dni;
- jagnjeta je treba rediti v staji, hraniti pa se morajo z materinim mlekom; kot dopolnilna krmna mešanica so vedno na voljo žitna slama in koncentрати, dovoljeni z veljavno zakonodajo. Obdobje laktacije traja najmanj 50 dni;
- po odstavitvi prehrana sestoji iz žitne slame in koncentratov, ki so na voljo po želji;
- uporaba snovi, ki bi lahko spremenile običajni ritem rasti in razvoja živali, je prepovedana.“

Treba bi ga bilo spremeniti tako:

„2. Jagnjetina ‚Ternasco de Aragón‘ mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- izvira iz jagnjet ne glede na spol (nekastrirani samci in samice);
- jagnjeta morajo biti nastanjena v hlevu in hranjena z materinim mlekom; ta prehrana se po želji dopolni z žitno slamo in koncentрати, dovoljenimi z veljavno zakonodajo. Obdobje dojenja traja vsaj 40 dni;
- po odstavitvi prehrana sestoji iz žitne slame in koncentratov, ki so na voljo po želji;
- uporaba snovi, ki bi lahko spremenile običajni ritem rasti in razvoja živali, je prepovedana.“

Razlogi za spremembe, navedene v opisu proizvoda

- Starost ob zakolu

Predlagana je odprava omejitve starosti ob zakolu, ker individualni nadzor trupov zagotavlja upoštevanje parametrov kakovosti, opredeljenih v specifikaciji proizvoda.

Na kakovost trupa, mesa in maščobe vpliva veliko dejavnikov, vendar je zaradi mladosti teh živali in tradicionalne prireje to število dejavnikov zmanjšano (Sañudo in drugi, 2013).

Merila, uporabljena za opredelitev kakovosti trupa, so predvsem zamaščenost, masa, barva in mesnatost. Ti parametri se uporabljajo za opredelitev trupa „Ternasco de Aragón“.

Uporaba teh meril za oceno trupov ima več prednosti, med drugim omogoča njihovo lažjo izbiro, in spodbuja zagotovljeno homogenost proizvoda.

V študiji Veterinarske fakultete Univerze v Zaragozi, opravljeni leta 2014, je bilo ugotovljeno, da „kadar masa trupa znaša med 8,0 in 12,5 kg, kakovost mesa po parametrih iz specifikacije proizvoda ni odvisna od starosti živali“.

V zvezi s tem rezultati študije kažejo, da ni znatnih razlik v sočnosti ter svetlosti (L *) in čvrstosti mesa med serijo živali, ki so bile zaklane pri 70 dneh, in serijo živali, ki so bile zaklane pri 100 dneh.

Strokovnjaki nadzornega organa so se lahko seznanili s študijo, preučili pa so lahko tudi vse trupe, uporabljene v študiji, in v vsaki seriji preverili, da so vzorčni trupi, pri katerih je masa hladnega trupa presežala 8 kg, ustrezali zahtevam glede mesnatosti in zamaščenosti iz specifikacije proizvoda. Vsekakor bi vsi ti trupi lahko izpolnili zahteve glede kakovosti trupov in mesa za pridobitev zaščite, ki jo daje zaščiten geografski označba.

Sistem prireje, ki se običajno uporablja pri ZGO, omogoča pridobitev trupov, ki tehtajo med 8 in 12,5 kg ter imajo odlično mesnatost, svetlo rožnato meso in optimalno stopnjo medmišične maščobe in zunanjsa sloja maščobe. Masa trupa je zelo zanimiv parameter, ki je tako kot zgodnja dozorelost teh živali povezan z zamaščenostjo, barvo in mesnatostjo ter neposredno vpliva na kakovost trupa. V točki F, Povezava z geografskim območjem, podtočka 3. „Metode proizvodnje“, je naveden natančen opis, v skladu s katerim „[...] je njihova najpomembnejša značilnost njihova zgodnja dozorelost, dejavnik, ki močno vpliva na kakovost mesa „Ternasco“, ker se maščoba začne kopičiti bolj zgodaj. [...] Dokazano zgodnejša dozorelost te pasme je pristen dejavnik, po katerem se ta razlikuje od drugih pasem.“

Poleg tega, kar je že navedeno, je treba povedati, da postopek certificiranja trupov za pridobitev ZGO zahteva pregled vsakega posameznega trupa. Če trup ne ustreza masi, določeni v specifikaciji proizvoda, se samodejno zavrne. Pri trupih, katerih masa znaša med 8 in 12,5 kg, se pregleda njihov splošni videz, in če je ta dober, se oceni stopnja zamaščenosti. Živali obravnavanih pasem dozori tako zgodaj, da presežek zamaščenosti pogotuje starost in maso ob zakolu, zlasti pri samicah. Pri samcih ima masa prednost pred zamaščenostjo.

Živali, katerih razvoj ni pravilen, se lahko nahajajo v masnem razredu, ne pa tudi v starostnem razredu, kar se odraža v videzu trupa. Take živali na splošno ne pridobijo certifikata zaradi drugih dejavnikov: ni maščobe, slaba mesnatost, barva mesa (preveč rdeče ali rumenkasto), tekstura mesa (ki pri zorenju ne doseže primerne pH), preveliki testisi pri samcu ali debelina trebušne stene ob vzdolžni osi trupa pri samicah.

Da bi preverili, koliko nadzor kakovosti trupa omogoča zagotavljanje lastnosti proizvoda, je tehnična ekipa nadzornega in certifikacijskega organa ZGO opravila analizo na podlagi podatkov iz leta 2015.

Obdelali so podatke s popolno individualno sledljivostjo (od izvora do razvrstitve) za 4 937 jagnjet, zaklanih v Mercazaragozi, s 386 kmetijskih gospodarstev (45,89 % iz čred živinorejskih gospodarstev s prirejo mesa z ZGO).

Med temi 386 kmetijskimi gospodarstvi jih je bilo 33 izbranih za nadzor kotitev. Datumi kotitev so bili navkrižno preverjeni s podatki o razvrstitvi in masi.

Analizirani so bili celotni podatki za trupe 897 jagnjet, na podlagi česar so bili dobljeni naslednji rezultati: 893 trupov (99,55 %) je ob zakolu ustrezalo kategoriji starosti živali in masi trupa; 2 trupa (0,22 %) sta imela ustrezno maso in značilnosti, vendar je bila žival zaklana pri starosti, ki je presežala 100 dni; 2 preostala trupa (0,22 %) pa sta imela maso, večjo od 12,5 kg, in sta izviralna iz živali, ki sta bili stari več kot 100 dni.

Zato je mogoče sklepati, da jagnjeta, katerih trupi spadajo v masni razred, določen v specifikaciji proizvoda, izpolnjujejo vsa merila glede kakovosti ZGO, ne glede na starost živali ob zakolu.

Navedena sprememba ne pomeni spremembe sistema prireje, ki zagotavlja hiter razvoj zamaščenosti, in nima nobenega vpliva na pripravo proizvoda (zakol, odcejanje in shranjevanje). Drugače povedano, ne preprečuje pridobitve trupa, kot je opisan v opisu povezave: „[...] primerna sestava tkiv, v kateri ni preveč kostnega tkiva; podkožno in medmišično maščobno tkivo se razvija pravilno, kar omogoča, da se začne razvijati medmišično maščevje“. Z nadzorovanjem mase trupov, mesnatosti, barve in stopnje zamaščenosti je mogoče zagotavljati kakovost trupov ZGO „Ternasco de Aragón“ in s tem vzorčno preverjanje starosti ob zakolu nadomestiti z individualnim razvrščanjem trupov na podlagi mase in drugih značilnosti.

— Obdobje dojenja

Predlaga se skrajšanje starosti ob odstavitvi na 40 dni, ker med živalmi, odstavljenimi pri starosti 40 dni, in tistimi, odstavljenimi pri 70 dneh, ni opazne razlike, kar zadeva parametre kakovosti mesa, navedene v specifikaciji proizvoda, saj imajo živali obeh kategorij kakovostne značilnosti iz specifikacije proizvoda.

V običajnem sistemu prireje avtohtonih pasem v Aragoniji jagnjeta ostanejo v neposrednem stiku z materjo do začetka naslednjega reproduktivnega cikla ovc. Na kmetijskih gospodarstvih jagnjeta še naprej prejemajo materino mleko, ki je namenjeno izključno prehrani mladičev, pri čemer je njihova prehrana čez dan dopolnjena s krmo visoke kakovosti. Jagnjeta so običajno obravnavana po posameznih serijah glede na dojenje, v katerih je razlika v starosti živali nekaj dni, kar olajša ravnanje z njimi in gospodarjenje na splošno ter omogoča zagotavljanje primerne nadzora parametra. Pridobljeni proizvod, za katerega velja ZGO, se ne spremeni in zanj je še vedno značilna skupna količina zaužitega mleka, ki ga je mama proizvedla do odstavitve.

Podobne so ugotovitve novejših študij, ki jo je opravila Veterinarska fakulteta Univerze v Zaragozi o vplivu obdobja dojenja na lastnosti, ki jih določa specifikacija proizvoda za ZGO kar zadeva barvo, sočnost in teksturo mesa. Vse trupe v navedeni študiji so pregledali strokovnjaki nadzornega organa, ki so lahko na kraju samem preverili, da so bili pri trupih, ki so imeli več kot 8 kg mase hladnega trupa, izpolnjeni ne same parametri, ki so bili predmet študije, temveč tudi zahteve iz specifikacije proizvoda za ZGO kar zadeva mesnatost in stopnjo zamaščenosti, tako notranje kot zunanje.

V študiji je navedeno naslednje: „Med različnima načinoma obravnave se pH ne razlikuje ($P = 0,206$), pri čemer vrednosti znašajo $5,70 \pm 0,11$ za neodstavljen živali in $5,75 \pm 0,14$ za odstavljene živali, kar sta normalni vrednosti, ki ne vplivata na barvo, sočnost in teksturo, ki bi se zlasti spremenile pri neobičajno povišanih vrednostih pH.“

Tako je v študiji navedeno naslednje: „Ugotovljena ni bila nobena razlika, kar zadeva sočnost, svetlost (L^*), rdečo barvo (a^*) ali mehkost mesa, med odstavitvijo pri štiridesetih dneh (pred rokom, ki je trenutno naveden v specifikaciji proizvoda) in neodstavitvijo.“

5.2 Opis proizvoda

Pasme (točka B, 1):

Sedanje besedilo specifikacije proizvoda:

„1. Ovca, iz katere se lahko proizvede jagnjetina ‚Ternasco de Aragón‘, izvira iz naslednjih pasem:

- ‚Rasa Aragonesa‘,
- ‚Ojinegra de Teruel‘,
- ‚Roya Bilbilitana‘.“

Treba bi ga bilo spremeniti tako:

„1. Ovca, iz katere se lahko proizvede jagnjetina ‚Ternasco de Aragón‘, izvira iz naslednjih pasem:

- ‚Rasa Aragonesa‘,
- ‚Ojinegra de Teruel‘,
- ‚Roya Bilbilitana‘,
- ‚Maellana‘,
- ‚Ansotana‘.“

Razlogi za navedene spremembe:

V specifikaciji proizvoda so trenutno dovoljene tri različne pasme: „Rasa Aragonesa“, „Roya Bilbilitana“ in „Ojinegra de Teruel“. Dodani naj bi bili pasmi „Ansotana“ in „Maellana“, ker je bilo njuno uradno priznanje kot samostojnih pasem na uradnem seznamu rejnih pasem v Španiji odobreno s kraljevim odlokom št. 1682/1997, sprejetim po pripravi prve specifikacije za „Ternasco de Aragón“, ki je bil priznana kot posebno ime na ravni avtonomne skupnosti 10. julija 1989, na nacionalni ravni oktobra 1992 in na evropski ravni 21. junija 1996.

Ti dve pasmi imata trenutno zelo majhno število posameznih živali, približno 10 000 plemenskih samic (ovc). Pred sprejetjem kraljevega odloka št. 1682/1997 je bilo več kmetijskih gospodarstev, ki so bila odlično prilagojena naravnemu okolju in so upoštevala parametre kakovosti trupov, registriranih v okviru ZGO, saj so se njihove črede štele za ekotipe aragonske pasme. Po objavi zgoraj navedenega kraljevega odloka so bila ta kmetijska gospodarstva črtana iz ZGO. Sistem priraje navedenih pasem je enak kot pri pasmah iz specifikacije proizvoda. Zdaj bi navedena kmetijska gospodarstva želela, da se jim dodeli ZGO.

Zato predlagamo, da se specifikacija proizvoda prilagodi veljavni ureditvi, tako da se ponovno vpišejo rejci ovc pasem „Ansotana“ in „Maellana“, ki se tradicionalno štejeta za ekotipa aragonske pasme.

5.3 Dokazila o poreklu proizvoda iz regije (točka D, 2)

Sedanje besedilo specifikacije proizvoda:

„2. Nadzor in certificiranje:

Nekateri bistveni elementi zagotavljajo poreklo proizvoda, in sicer:

- (a) meso izvira izključno iz pasem ‚Rasa Aragonesa‘, ‚Ojinegra de Teruel‘ in ‚Roya Bilbilitana‘; izvira s kmetijskih gospodarstev, ki so vpisane v registre in se nahajajo na območju priraje.“

Treba bi ga bilo spremeniti tako:

„2. Nadzor in certificiranje:

Nekateri bistveni elementi zagotavljajo poreklo proizvoda, in sicer:

- (a) meso izvira izključno iz pasem ‚Rasa Aragonesa‘, ‚Ojinegra de Teruel‘, ‚Roya Bilbilitana‘, ‚Ansotana‘ in ‚Maellana‘; izvira s kmetijskih gospodarstev, ki so vpisane v registre in se nahajajo na območju priraje.“

Razlogi za navedene spremembe:

Enaki, kot so navedeni v točki 5.2.

5.4 Povezava z geografskim območjem (točka F, podtočka 3. Sistemi priraje in priprave, (a) Priraja)

Sedanje besedilo specifikacije proizvoda:

„(a) Priraja

Kmetijsko-podnebne značilnosti aragonskega območja so pripomogle k razvoju pomembnega podsektorja ovčereje, temelječega na edinstveni vrsti, ki se je znala prilagoditi redkemu rastlinju in sezonski naravi pašnikov.

Ta vrsta ovce ima več posebnih značilnosti, kar zadeva maso in starost ob zakolu, po čemer se jasno razlikuje od drugih vrst ovc, ki se običajno zakoljejo v Španiji.

Spodaj so navedene tri pasme, na katere se nanaša označba:

- pasma ovc ‚Rasa Aragonesa‘ je prisotna skoraj povsod v treh aragonskih provincah. Njen habitat, ki je bistveni element, so ravnine, planote in ‚somontanos‘. Za to pasmo so značilni skladen trup, tanek vrat, odsotnost kožnih gub, pogost podbradek, dolge in močne okončine ter majhna in trda kopita.

Njen kožuh je enakomerno bel; pokriva celotno telo, glava, spodnja polovica okončin in včasih trebuh pa so povsem goli. Vlakna volne, dolga med 5 in 10 cm, veljajo za polfina. Jagnje ob skotitvi tehta približno 3,5 kg. Nato njegova masa 30 dni (obdobje dojenja) narašča za približno 200 g na dan, tako da pri starosti enega meseca doseže 9,5 kg. Med 30 in 90 dnevno rast znaša približno 230 g pri samicah in 250 g pri samcih. Pri treh mesecih žival tehta med 23 in 25 kg, donos ob zakolu pa znaša približno 48 %, kar pomeni, da trupi jagnjetine ‚Ternasco‘ tehtajo med 10 in 12 kg;

- preostali pasmi, ki sta lahko zaščiteni z ZGO ‚Ternasco de Aragón‘, sta pasmi ‚Ojinegra de Teruel‘ in ‚Roya Bilbilitana‘. Navedeni pasmi sta namenjeni izključno prireji mesa, vendar je njuna najpomembnejša značilnost njuna zgodnja dozorelost, dejavnik, ki močno vpliva na kakovost jagnjetine ‚Ternasco‘, ker se maščoba začne kopičiti bolj zgodaj. Zato pri masi trupa med 10 in 12 kg ter pri starosti živali med 80 in 100 dni trup odlično ustreza kategoriji ‚Ternasco‘ (mlada in mehka jagnjetina), saj ima primerno sestavo tkiv, v kateri ni preveč kostnega tkiva; podkožno in medmišično maščobno tkivo se razvija pravilno, kar omogoča, da se začne razvijati medmišično maščevje. Tako nastane buket visoke kakovosti.
- ‚Rasa Aragonesa‘ omogoča pridobitev do konca spitanih jagnjet v smislu sestave tkiv klavnega trupa, ki povprečno vsebuje 25 % maščobe (pri obeh spolih) pri teži klavnega trupa 10,74 kg. Ta zgodnja dozorelost je zaznavna pri še enem avtohtonem aragonskem genotipu, pasmi ‚Roya Bilbilitana‘, za katero je v kategoriji ‚Ternasco‘ značilna podobna zgodnja dozorelost: 26,6 % maščobe (pri obeh spolih) pri teži klavnega trupa 10,6 kg. Za pasmo ‚Ojinegra de Teruel‘ je bilo potrjeno, da je delež zamaščene tkiva v klavnih trupih podoben kot pri obeh zgoraj navedenih pasmah.

Dokazano zgodnejša dozorelost te pasme je pristen dejavnik, po katerem se ta razlikuje od drugih pasem. Prav zato se jagnjetina ‚Ternasco de Aragón‘, pridobljena iz navedenih genotipov, po kakovosti razlikuje od mesa drugih pasem in ga prekaša.

Ovce se prehranjujejo na strniščih in naravnih pašnikih Aragonije, na katerih je veliko aromatičnih rastlin (rožmarin, timijan itd.).

Jagnjeta so nastanjena v hlevu. Ponoči se prehranjujejo z materinim mlekom, ves dan pa po želji jedo koncentrirano krmo visoke kakovosti.

Hranjenje s koncentrirano krmo po želji in materinim mlekom omogoča, da z dopitjem navedenih aragonskih pasem ob navedeni teži in starosti (med 10 in 12 kg ter med 80 in 100 dnevi) dobimo jagnjetino ‚Ternasco‘ (sestava tkiv, porazdeljenost, barva, čvrstost maščobe, mehkost, barva in ‚buket‘ mesa).“

Treba bi ga bilo spremeniti tako:

„(a) Prireja

Kmetijske in podnebne značilnosti aragonskega ozemlja so pripomogle k razvoju pomembnega podsektorja ovčereje, temelječega na edinstveni vrsti, ki se je znala prilagoditi redkemu rastlinju in sezonski naravi pašnikov.

Ta vrsta ovce ima več posebnih značilnosti, po katerih se jasno razlikuje od drugih vrst ovc, ki se običajno zakoljejo v Španiji.

Spodaj je navedenih pet pasem, na katere se nanaša označba:

- pasma ovc ‚Rasa Aragonesa‘ je prisotna skoraj povsod v treh aragonskih provincah, njen osnovni habitat pa so ravnine, planote in ‚somontanos‘. Za to pasmo so značilni skladen trup, tanek vrat, odsotnost kožnih gub, pogost podbradek, dolge in močne okončine ter majhna in trda kopita. Njen kožuh je enakomerno bel; pokriva celotno telo, glava, spodnja polovica okončin in včasih trebuh pa so povsem goli. Vlakna volne, dolga med 5 in 10 cm, veljajo za polfina. Jagnje ob skotitvi tehtata približno 3,5 kg. Nato njegova masa 30 dni (obdobje dojenja) narašča za približno 200 g na dan, tako da pri starosti enega meseca doseže 9,5 kg. Med 30 in 90 dnevno rast znaša približno 230 g pri samicah in 250 g pri samcih. Pri treh mesecih žival tehtata med 23 in 25 kg, donos ob zakolu pa znaša približno 48 %, kar pomeni, da trupi jagnjetine ‚Ternasco‘ tehtajo med 10 in 12 kg;
- druge pasme, ki so lahko zaščitene z ZGO ‚Ternasco de Aragón‘, so pasme ‚Ojinegra de Teruel‘, ‚Roya Bilbilitana‘, ‚Ansotana‘ in ‚Maellana‘. Prvi pasmi sta namenjeni izključno prireji mesa, vendar je njuna najpomembnejša značilnost njuna zgodnja dozorelost, dejavnik, ki močno vpliva na kakovost jagnjetine ‚Ternasco‘, ker se maščoba začne kopičiti bolj zgodaj. Zato pri masi trupa med 10 in 12 kg ter pri starosti živali med 80 in 100 dni trup odlično ustreza kategoriji ‚Ternasco‘ (mlada in mehka jagnjetina), saj ima primerno sestavo tkiv, v kateri ni preveč kostnega tkiva; podkožno in medmišično maščobno tkivo se razvija pravilno, kar omogoča, da se začne razvijati medmišično maščevje. Tako nastane buke visoke kakovosti.

- pasma ‚Maellana‘ vključuje vse ovce bele barve, z dolgimi okončinami, z izbočenim ali zelo izbočenim profilom, mezomorfnege tipa in srednje mase. Vrat je dolg. Kožuh teh živali sestavlja izredno kratka polfina volna, ki je še ena značilnost pasme ‚Maellana‘. Glavni in skoraj edini cilj je prirreja mesa. Masa jagnjet ob skotitvi znaša med 3 kg in 4,5 kg, v 30 dneh življenja pridobi med 9,30 kg in 10,30 kg ter v 90 dneh med 24 kg in 26 kg;
- pasma ‚Ansotana‘ vključuje živali bele barve, s subkonveksnim profilom, mezomorfnege tipa in evmetrične, ki pripadajo kategoriji ‚Entrefinos del Pirineo‘. Imajo kožuh iz polzaprte polfine volne s posebnimi značilnostmi zaradi podnebja na območjih njihove vzreje, po čemer se razlikujejo od aragonske rase, s katero so tradicionalno povezane. Oba spola, pogosteje samci, imajo rogove, ki so na splošno dobro razviti in so spiralne oblike. Pasma je bila nekdaj uvrščena med pasme s tremi možnostmi izkoriščanja (meso, volna in mleko). Danes se izkorišča v glavnem za prirrejo mesa;
- aragonska pasma, ki je tradicionalno vključevala ekotipa, ki sta zdaj razvrščena kot pasmi ‚Maellana‘ in ‚Ansotana‘, omogoča pridobitev dopitanih jagnjet, kar zadeva sestavo tkiv trupa, ki povprečno vsebuje 25 % maščobe (za samce in samice skupaj) pri masi trupa 10,74 kg, tako kot pri trupih, ki izvirajo iz pasem ‚Ansotana‘ in ‚Maellana‘, saj izhajajo iz istega družinskega drevesa. Ta zgodnja dozorelost je zaznavna pri še enem avtohtonem aragonskem genotipu, pasmi ‚Roya Bilbilitana‘, za katero je v kategoriji ‚Ternasco‘ značilna podobna zgodnja dozorelost: 26,6 % maščobe (za samce in samice skupaj) pri masi trupa 10,6 kg. Za pasmo ‚Ojinegra de Teruel‘ je bilo potrjeno, da je delež maščobnega tkiva v trupih podoben kot pri obeh navedenih pasmah. Dokazano zgodnejša dozorelost te pasme je pristen dejavnik, po katerem se ta razlikuje od drugih pasem. Prav zato se jagnjetina ‚Ternasco de Aragón‘, pridobljena iz navedenih genotipov, po kakovosti razlikuje od mesa drugih pasem in ga prekaša.

Dokazano zgodnejša dozorelost te pasme je pristen dejavnik, po katerem se ta razlikuje od drugih pasem. Prav zato se jagnjetina ‚Ternasco de Aragón‘, pridobljena iz navedenih genotipov, po kakovosti razlikuje od mesa drugih pasem in ga prekaša.

Ovce se prehranjujejo na strniščih in naravnih pašnikih Aragonije, na katerih je veliko aromatičnih rastlin (rožmarin, timijan itd.).

Jagnjeta so nastanjena v hlevu. Ponoči se prehranjujejo z materinim mlekom, ves dan pa po želji jedo koncentrirano krmo visoke kakovosti.

Hranjenje s koncentrirano krmo po želji in materinim mlekom omogoča, da z dopitanjem navedenih aragonskih pasem ob navedeni teži dobimo jagnjetino ‚Ternasco‘ (sestava tkiv, porazdeljenost, barva, čvrstost maščobe, mehkost, barva in ‚buke‘ mesa).“

Razlogi za navedene spremembe:

Dodatek dveh alinej z opisom dveh pasem, ki naj bi ju vključili, kar je utemeljeno že v točki 5.2.

Zaradi odprave omejitve starosti ob zakolu, utemeljene v točki 5.1, je bila črtana tudi navedba starosti živali v drugi in zadnji alineji, brez drugih sprememb preostalega besedila.

ENOTNI DOKUMENT

„TERNASCO DE ARAGÓN“

EU št.: PGI-ES-02149 – 29.6.2016

ZOP ( ) ZGO (X)

1. **Ime**

„Ternasco de Aragón“

2. **Država članica ali tretja država**

Španija

3. **Opis kmetijskega proizvoda ali živila**

3.1 *Vrsta proizvoda*

Skupina 1.1 Sveže meso (in klavnični izdelki)

3.2 Opis proizvoda, za katerega se uporablja ime iz točke 1

Ovčje meso, ki izvira iz naslednjih pasem: „Aragonesa“, „Ojinegra de Teruel“, „Roya Bilbilitana“, „Maellana“ in „Ansotana“. Jagnjetina „Ternasco de Aragón“ mora izvirati iz jagnjet ne glede na spol. Jagnjeta morajo biti nastanjena v hlevu in hranjena z materinim mlekom; ta prehrana se po želji dopolni z žitno slamo in koncentrati, dovoljenimi z veljavno zakonodajo. Obdobje dojenja traja vsaj 40 dni.

Teža trupa je med 8,0 in 12,5 kg. Profil je raven ali nekoliko izbočen, robovi so zaobljeni. Zunanja maščoba je bela in čvrsta. Notranja maščoba je bela in pokriva vsaj polovico ledvic, vendar nikoli celotnih ledvic. Mehko in sočno meso blede rožnate barve z medmišično maščobo.

3.3 Krma (samo za proizvode živalskega izvora) in surovine (samo za predelane proizvode)

—

3.4 Posebne faze proizvodnje, ki jih je treba izvajati na opredeljenem geografskem območju

Jagnjetina ima organoleptične značilnosti, ki jo povezujejo z njegovim naravnim okoljem in sistemom priraje, kar pomeni, da priraje in vzreja jagnjet potekata na geografskem območju.

3.5 Posebna pravila za rezanje, ribanje, pakiranje itn. proizvoda, za katerega se uporablja registrirano ime

—

3.6 Posebna pravila za označevanje proizvoda, za katerega se uporablja registrirano ime

Na oznaki mora biti logotip ZGO z navedbo „Ternasco de Aragón“.

Registrirano podjetje na proizvod, namenjen za prehrano, namesti etikete in oštevilčene žige ter ves čas zagotavlja, da se te etikete ne morejo znova uporabiti.

4. Jedrnata opredelitev geografskega območja

Območje priraje ovčjega mesa obsega celotno avtonomno skupnost Aragonijo.

5. Povezava z geografskim območjem

5.1 Posebnosti geografskega območja:

Aragonija ima sredozemsko podnebje s celinskimi vplivi: zmerno do suho in vetrovno v osrednji depresiji ter hladnejše in bolj vlažno v smeri proti Pirenejem in Iberskemu gorovju. Povprečne letne temperature v osrednjem delu depresije so med 14 in 15 °C. V smeri proti „somontanos“ (vmesna območja med gorami in nižino, ki ležijo na nadmorski višini več kot 500 m) se temperatura za nekaj stopinj zniža.

Kmetijske in podnebne značilnosti aragonskega ozemlja so pripomogle k razvoju pomembnega podsektorja ovčereje, temelječega na edinstveni vrsti, ki se je znala prilagoditi redkemu rastlinju in sezonski naravi pašnikov.

5.2 Posebnosti proizvoda

Aragonska pasma omogoča pridobitev dopitanih jagnjet, kar zadeva sestavo tkiv trupa, ki povprečno vsebuje 25 % maščobe (za samce in samice skupaj) pri masi trupa 10,74 kg. Ta zgodnja dozorelost je zaznavna pri še enem avtohtonem aragonskem genotipu, pasmi „Roya Bilbilitana“, za katero je v kategoriji „Ternasco“ značilna podobna zgodnja dozorelost: 26,6 % maščobe (za samce in samice skupaj) pri masi trupa 10,6 kg. Za pasmo „Ojinegra de Teruel“ je bilo potrjeno, da je delež maščobnega tkiva v trupih podoben kot pri obeh navedenih pasmah, prav tako pri tistih, ki izvirajo iz pasem „Ansotana“ in „Maellana“, starih ekotipov aragonske pasme.

Dokazano zgodnejša dozorelost te pasme je pristen dejavnik, po katerem se ta razlikuje od drugih pasem. Prav zato se jagnjetina „Ternasco de Aragón“, pridobljena iz navedenih genotipov, po kakovosti razlikuje od mesa drugih pasem in ga prekaša.

Hranjenje s krmo in materinim mlekom omogoča, da z dopitanjem navedenih aragonskih pasem ob navedeni teži dobimo trup jagnjetine „Ternasco“ (sestava tkiv, porazdeljenost, barva, čvrstost maščobe, mehkost, barva in „buke“ mesa).

5.3 Vzročna povezava med geografskim območjem in kakovostjo ali značilnostmi proizvoda (pri ZOP) oziroma določeno kakovostjo, slovesom ali drugimi značilnostmi proizvoda (pri ZGO)

Ime „Ternasco“ je v Aragoniji znano od nekdaj in se pogosto uporablja za označevanje vrste klavnih jagnjet, ki je najpogostejša in najznačilnejša za regijo; poreklo in visoka kakovost jagnjetine „Ternasco“ sta priznana tudi zunaj regije ter sta jasno povezana s pasmo ovc, uporabljenih za prirejo tega mesa, vrste pašnikov in maso vzrejenih jagnjet ob zakolu.

Zaradi tega prizadevanja za kakovost sta izraza „Ternasco“ in izvedenka „Ternasca“ v aragonskem besedišču ostala sopomenki za mehko in mlado jagnjetino. Čeprav se ta pripomba lahko zdi brezpredmetna, samo še dodatno potrjuje nesporno kakovost te dopitane jagnjetine.

Celinske podnebne razmere tega območja z redkim rastlinstvom (malo padavin, močni vetrovi in velike temperaturne razlike) omogočajo razvoj petih avtohtonih pasem, katerih glavna značilnost je zgodnja dozorelost. Ker zelo zgodaj dosežejo optimalno stopnjo zamaščenosti, je njihovo meso izvrstno in cenjeno zaradi svoje kakovosti.

Sklic na objavo specifikacije

(drugi pododstavek člena 6(1) te uredbe)

www.aragon.es/calidadagroalimentaria/pliegos

**Zahtevek za odobritev manjše spremembe v skladu z drugim pododstavkom člena 53(2) Uredbe (EU)
št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil**
(2017/C 250/08)

Evropska komisija je odobrila to manjšo spremembo v skladu s tretjim pododstavkom člena 6(2) Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 664/2014 ⁽¹⁾.

ZAHITEVEK ZA ODOBRITEV MANJŠE SPREMEMBE

**Zahtevek za odobritev manjše spremembe v skladu z drugim pododstavkom člena 53(2) Uredbe (EU)
št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾**

„WEST COUNTRY BEEF“

EU št.: PGI-GB-02150 – 7.7.2016

ZOP ( ) ZGO (X) ZTP ( )

1. Skupina vložnikov in pravni interes

Ime: Meat South West
Naslov: The Baron Suite
Creech Castle
Taunton
TA1 2DX
ZDRUŽENO KRALJESTVO

Tel. +44 8706086610
E-naslov: info@westcountrybeefandlamb.org.uk

2. Država članica ali tretja država

Združeno kraljestvo

3. Postavka v specifikaciji proizvoda, na katero se sprememba nanaša

- Opis proizvoda
- Dokazilo o poreklu
- Metoda proizvodnje
- Povezava
- Označevanje
- Drugo [Navedite.]

4. Vrsta spremembe

- Sprememba specifikacije proizvoda za registrirano ZOP ali ZGO, ki se šteje za manjšo v skladu s tretjim pododstavkom člena 53(2) Uredbe (EU) št. 1151/2012 in zaradi katere ni potrebna sprememba objavljenega enotnega dokumenta.
- Sprememba specifikacije proizvoda za registrirano ZOP ali ZGO, ki se šteje za manjšo v skladu s tretjim pododstavkom člena 53(2) Uredbe (EU) št. 1151/2012 in zaradi katere je potrebna sprememba objavljenega enotnega dokumenta.
- Sprememba specifikacije proizvoda za registrirano ZOP ali ZGO, za katero enotni dokument (ali enakovredni dokument) ni bil objavljen, pri čemer se sprememba šteje za manjšo v skladu s tretjim pododstavkom člena 53(2) Uredbe (EU) št. 1151/2012.
- Sprememba specifikacije proizvoda za registrirano ZTP, ki se šteje za manjšo v skladu s četrtnim pododstavkom člena 53(2) Uredbe (EU) št. 1151/2012.

⁽¹⁾ UL L 179, 19.6.2014, str. 17.

⁽²⁾ UL L 343, 14.12.2012, str. 1.

5. Spremembe

Sprememba 1:

Opis

S to spremembo se razširja specifikacija za razvrstitev trupov za en dodatni razred, tako da vključuje govedo, razvrščeno v razred –O.

Organizacija Meat South West si prizadeva za razširitev trenutnega izbora klasifikacij za eno enoto, da bi se vključilo govedo, razvrščeno v razred –O.

Meni, da je ta sprememba manjša, ker ne:

1. zadeva bistvenih značilnosti proizvoda;
2. spreminja povezave iz točke (f)(i) ali (ii) člena 7(1) Uredbe (EU) št. 1151/2012;
3. vključuje spremembe imena ali katerega koli dela imena proizvoda;
4. vpliva na opredeljeno geografsko območje ali
5. pomeni večje omejitve za trgovanje s proizvodom.

Razlog za spremembo:

Delež goveda, ki dosega razred –O, je v zahodni Angliji večji od nacionalnega povprečja. Čeprav so te živali sicer primerne, trenutno niso vključene zaradi naključnega razmejevanja po razredih. S to vključitvijo se bo povečala možnost uporabe tega goveda v okviru sheme ZGO za zahodno Anglijo, pri čemer se edinstvene značilnosti proizvoda ne bodo spremenile.

Besedilo v sedANJI specifikaciji:

„Za zagotovitev optimalne prehranske kakovosti se uporablja naslednja specifikacija za razvrstitev trupov (na podlagi sistema EUROP):

Trupi, razvrščeni v razred mesnatosti O+ ali višji razred, z zamaščenostjo od 2 do 4H.

		Naraščanje zamaščenosti =>						
		1	2	3	4L	4H	5L	5H
Naraščanje mesnatosti =>	E							
	U+							
	–U							
	R							
	O+							
	–O							
	P+							
	–P							

Predlagana sprememba:

„Za zagotovitev optimalne prehranske kakovosti se uporablja naslednja specifikacija za razvrstitev trupov (na podlagi sistema EUROP):

Trupi, razvrščeni v razred mesnatosti –O ali višji razred, z zamaščenostjo od 2 do 4H.

		Naraščanje zamaščenosti =>						
		1	2	3	4L	4H	5L	5H
Naraščanje mesnatosti =>	E							
	U+							
	–U							
	R							
	O+							
	–O							
	P+							
	–P							

6. Posodobljena specifikacija proizvoda (le za ZOP in ZGO)

<https://www.gov.uk/government/publications/protected-food-name-west-country-beef-pgi>

ENOTNI DOKUMENT

„WEST COUNTRY BEEF“

EU št.: PGI-UK-02150 – 7.7.2016

ZOP ( ) ZGO (X)

1. Ime

„West Country Beef“

2. Država članica ali tretja država

Združeno kraljestvo

3. Opis kmetijskega proizvoda ali živila

3.1 Vrsta proizvoda

Skupina 1.1 Sveže meso (in drobovina)

3.2 Opis proizvoda, za katerega se uporablja ime iz točke 1

Ime „West Country Beef“ se uporablja za trupe, polovice ali kose govedine, pridobljene od goveda, skotenega in vzrejenega v zahodni Angliji ter zaklanega v skladu s standardi organizacije Meat South West (MSW) ali enakovrednimi standardi v odobrenih klavnicah v zahodni Angliji ali drugje. Neodvisni inšpektor v teh odobrenih obratih izvede inšpekcijske preglede, da se zagotovita popolna sledljivost in pristnost proizvoda. Obratom bo dovoljenje za predelavo proizvoda „West Country Beef“ izdala organizacija Meat South West.

Vse živali se vzrejajo v skladu z dogovorjenimi visokimi standardi vzreje in dobrega počutja živali, s čimer se zagotovi njihova varnost.

Proizvodnja mora izpolnjevati naslednje minimalne zahteve:

- živali se skotijo, redijo in dokončno vzredijo v zahodni Angliji,
- njihova prehrana temelji na osnovni krmi,
- proizvodnja je v skladu s celotno veljavno zakonodajo,
- proizvajalci imajo in poznajo vse zadevne kodekse ravnanja,
- zdravje in dobro počutje živali se zagotavljata na podlagi petih svoboščin živali,
- zagotovi se vzpostavitev sistemov za popolno sledljivost,
- zagotovi se, da za živali skrbijo sposobni živinorejci in usposobljeno osebje,
- zagotovita se varnost in dobro počutje živali med prevozom, prodajo in pred zakolom,
- zakol se izvede v obratu, ki ima dovoljenje za predelavo in omogoča popolno sledljivost, da se zagotovi pristnost proizvoda.

Inšpekcijske preglede na kmetijah in v predelovalnih obratih izvajajo neodvisni inšpektorji na podlagi določenega inšpekcijskega protokola.

Proizvajalci morajo za zagotovitev skladnosti z zahtevami sheme „West Country Beef“ med inšpekcijskimi pregledi dokazati, da se govedo skoti, redi in dokončno vzredi v zahodni Angliji. Zahtevata se tudi dnevnik krmljenja in dokazilo, da je prehrana goveda vsebovala najmanj 70 % osnovne krme. V skladu s shemo se zahteva ekstenzivna vzreja z najmanj šestmesečno pašo.

Posebna prehrana, ki temelji na travi, izboljša kemijsko sestavo mišice goveda (glej preglednico) in organoleptične odlike mesa v primerjavi z govedom, krmljenim s koncentrirano krmo za govedo.

Preglednica

Sestava maščobnih kislin (mg/100 g mišice) in vsebnost vitamina E (mg/kg) v ledveni mišici goveda

	Koncentrirana krma	Silaža	Trava
18 : 2 ⁽¹⁾	210	87	76
18 : 3 ⁽²⁾	8,1	48,7	35,6
EPK ⁽³⁾	2,6	19,7	19,2
DHK ⁽⁴⁾	0,5	5,1	2,8
18 : 2/18 : 3	27,2	1,8	2,1
Vitamin E	1,4	3,3	4,2

⁽¹⁾ Linolna.

⁽²⁾ Linolenska.

⁽³⁾ Eikozapentaenojska.

⁽⁴⁾ Dokozaheksaenojska.

Okus mesa je zato enovitejši in omogoča vrhunsko gurmansko doživetje. Naravna marmoriranost z medmišičnim maščobnim tkivom izboljša okus in poveča sočnost mesa. Maščoba je lahko od bele do rumene barve, pri čemer je smetanasta barva posledica posebne prehrane. Meso je od rožnate do temno rdeče barve, z zorenjem pa postaja temnejše rdeče.

Končna vzreja goveda traja najmanj 60 dni. Pri večini živali se zgodi popolnoma naravno – starost ali teža sta različni zaradi razlik med pasmami (idealna je končna mrtva teža od 200 do 500 kg).

Meso se najmanj deset dni kondicionira pri temperaturah hlajenja. Ta postopek se imenuje zorenje in se začne na dan zakola. Med zorenjem naravni encimi v mesu razgradijo vezno tkivo, zato meso postane mehkejše in okusnejše. Za kose, ki se po navadi kuhajo počasi, kot so prsi in bočnik, minimalni čas zorenja ni določen. Ta čas se lahko skrajša z visokonapetostno električno stimulacijo, s katero se zmanjša tveganje hladnega skrajšanja, ali obešnjem trupov za medenično odprtino, s katero meso postane mehkejše. Vodi se evidenca o temperaturah, postopkih in časih, da se zagotovita pravilno hlajenje in zorenje trupov.

Za zagotovitev optimalne prehranske kakovosti se uporablja naslednja specifikacija za razvrstitev trupov (na podlagi sistema EUROP):

Trupi, razvrščeni v razred mesnatosti –O ali višji razred, z zamaščenostjo od 2 do 4H.

		Naraščanje zamaščenosti =>						
		1	2	3	4L	4H	5L	5H
Naraščanje mesnatosti =>	E							
	U+							
	-U							
	R							
	O+							
	-O							
	P+							
	-P							

Proizvod „West Country Beef“ se po zakolu da v promet v naslednjih oblikah:

kot cel trup, brez neužitne drobovine, kože, glave in stopal;

kot cela polovica: polovica trupa, ki je vzdolžno razpolovljen;

kot zadnja četrt/sprednja četrt: cela polovica, razrezana med 10./11. rebrom s sprednjega dela (ali podobno po dogovoru);

kot osnovni deli polovic: dobljeni z delitvijo trupov/polovic na manjše priznane dele (v skladu z željami kupcev). Ti kosi so lahko s kostmi ali brez njih in v zaščitni embalaži.

Proizvod „West Country Beef“ se lahko prodaja svež (hlajen) ali zamrznjen.

3.3 Krma (samo za proizvode živalskega izvora) in surovine (samo za predelane proizvode)

Živali se lahko po odstavitvi in v končnem obdobju krmijo tudi z dopolnilno krmo. V tem primeru kmet zapisuje podrobnosti o sestavinah in nakupu v dnevnik hranjenja, ki ga preverijo inšpektorji za zagotavljanje kakovosti. Čas, ko se žival krmi z dopolnilno krmo, se določi ob upoštevanju dejavnikov, kot sta dobro počutje živali in prodaja.

Dopolnilne krme je lahko največ 30 %, tako da je osnovne krme 70 %. Dopolnilno krmljenje se uporabi po potrebi, na primer v zimskih mesecih ali po odstavitvi in v obdobju končne vzreje.

3.4 Posebne faze proizvodnje, ki jih je treba izvajati na opredeljenem geografskem območju

Vse živali se vzrejajo v skladu z dogovorjenimi visokimi standardi vzreje in dobrega počutja živali, s čimer se zagotovi njihova varnost.

Proizvodnja mora izpolnjevati naslednje minimalne zahteve:

- živali se skotijo, redijo in dokončno vzredijo v zahodni Angliji,
- njihova prehrana temelji na osnovni krmi,
- proizvodnja je v skladu s celotno veljavno zakonodajo,
- proizvajalci imajo in poznajo vse zadevne kodekse ravnanja,
- zdravje in dobro počutje živali se zagotavljata na podlagi petih svoboščin živali,
- zagotovi se vzpostavitev sistemov za popolno sledljivost,
- zagotovi se, da za živali skrbijo sposobni živinorejci in usposobljeno osebje,
- zagotovita se varnost in dobro počutje živali med prevozom, prodajo in pred zakolom,
- zakol se izvede v obratu, ki ima dovoljenje za predelavo in omogoča popolno sledljivost, da se zagotovi pristanost proizvoda.

3.5 Posebna pravila za rezanje, ribanje, pakiranje itn. proizvoda, za katerega se uporablja registrirano ime

—

3.6 Posebna pravila za označevanje proizvoda, za katerega se uporablja registrirano ime

—

4. Jedrnata opredelitev geografskega območja

Geografsko območje vključuje šest grofij (Cornwall, Devon, Dorset, Gloucestershire, Somerset in Wiltshire), ki sestavljajo zahodno Anglijo.

5. Povezava z geografskim območjem

Posebnosti geografskega območja

Zahodna Anglija se lahko ustrezno opiše kot travnati polotok. Območje se je na pašnike in obdelovalne površine za poljedelstvo razdelilo deloma zaradi različnih vrst tal. Zahodna Anglija ima velik delež oglejene in rjave prsti, ki spodbuja rast trave, za poljedelstvo pa ni najprimernejša. Na obdelovalnih površinah je večji delež ilovnate in peščene prsti, ki se hitreje izsuši. Poleg tega ima to območje najvišjo povprečno temperaturo ter najvišjo minimalno in najvišjo maksimalno temperaturo v Združenem kraljestvu.

To je največje večinoma kmetijsko območje v Angliji. Njegovo okolje je med najbogatejšimi v Združenem kraljestvu. Po ocenah kmetije na tem območju pridelajo 24 % govedine v Angliji, in prav to dejstvo je skupaj z 21-odstotnim deležem ovčereje prispevalo k oblikovanju in ohranitvi pokrajine in dediščine območja. Velika gostota živine je tu spodbudila razvoj obsežnega mesnopedelovalnega sektorja, ki ustvarja zelo potrebne zaposlitvene priložnosti.

Kombinacija toplih in milih temperatur, enakomerno razporejenih padavin skozi leto in globokih tal, ki zadržujejo vlago, omogoča pridelavo trave in druge krme ter pašo skoraj celo leto. Na večjem delu območja rase trava več kot 300 dni na leto. Ta celoletna proizvodnja je na območju zahodne Anglije pravilo in pojasnjuje, zakaj prevladuje živinoreja. Poleg tega je več kot 25 % travnih površin tega območja v nacionalnih parkih ali na območjih izjemnih naravnih lepote, na njem pa je tudi več kot 57 % travnikov, bogatih s cvetjem, v Združenem kraljestvu. Raziskava, ki jo je opravila Univerza v Bristolu, je pokazala, da je okus govedine izrazitejši in bolj priljubljen, če se govedo krmi s travo kot s koncentrirano krmo.

Posebnosti proizvoda

Območje zahodne Anglije je zelo odvisno od sveže in konzervirane trave. To značilno vpliva na kakovost mesa in prehransko vrednost govedine, kar zadeva sestavo maščobnih kislin, vsebnost vitamina E in senzorične odlike. Ti učinki so bili jasno dokazani z znanstvenimi poskusi. Ti so pokazali razliko v sestavi maščobnih kislin volov, vzrejenih s krmo na žitni osnovi (koncentrirano krmo), in volov, katerih prehrana je temeljila na travi (preglednica). Voli, krmljeni s travno silažo, so imeli v mišici več maščobe in znatno drugačen profil maščobnih kislin. V mišicah volov, krmljenih s koncentrirano krmo, je bilo več linolne kisline in njenega produkta (arahidonska kislina); obe sta n-6 (omega-6) maščobni kislini; v mišicah volov, krmljenih s travno silažo in svežo travo, pa je bilo več linolenske kisline in njenih produktov, eikozapentaenojske kisline (EPK) in dokozaheksaenojske kisline (DHK); vse so n-3 (omega-3) maščobne kisline. Pri živalih, krmljenih s koncentrirano krmo, je bilo razmerje med maščobnimi kislinami n-6 in n-3 znatno višje. Priporočeno razmerje za prehrano ljudi je 4 ali nižje, kar se je zlahka doseglo pri govedu, krmljenem s travo, pri govedu, krmljenem s koncentrirano krmo, pa ne. Enostavno razmerje, ki razlikuje govedo, krmljeno s travo, in govedo, krmljeno s koncentrirano krmo, znaša 18 : 2/18 : 3; v preglednici sta to vrednosti približno 2 in 27 za govedo, krmljeno s travo oziroma koncentrirano krmo.

Trava, naj bo sveža ali konzervirana, je vir α -linolenske kisline. Ta se v živali lahko pretvori v dolgo verigo n-3 (omega-3) polinenasičenih maščobnih kislin (PUFA), ki so koristne hranilne snovi v prehrani ljudi. Trava vsebuje tudi vitamin E, obe n-3 maščobni kislini in vitamin E pa so v večjih koncentracijah v govedu, krmljenem s travo. Te hranilne snovi vplivajo tudi na okus mesa.

Trava in prehrana, ki temelji na njej, v mišicah dokazljivo proizvajata značilen profil maščobnih kislin, ki se razlikuje od profila maščobnih kislin pri prehranjevanju s koncentrirano krmo. Vrednosti okrog 1,0 % linolenske kisline, 0,5 % EPK in 0,1 % DHK so značilne za govedo, vzrejeno s travo. To so deleži prisotnih maščobnih kislin, s katerimi se pogosto opisuje sestava maščobnih kislin. Ta učinek koristi proizvodu „West Country Beef“. Vitamin E, ki je naravno navzoč v travi, se vgradi v mišično in maščobno tkivo goveda. Voli, krmljeni s travno silažo, so imeli v mišicah najmanj dvakrat toliko vitamina E kot voli, krmljeni s koncentrirano krmo (preglednica). Meso v maloprodajnih vitrinah zato dva dneva dlje ostane svetlo rdeče.

Britanske študije so ugotovile, da je okus govedine boljši pri govedu, ki se do konca krmi s travo, kot pri govedu, krmljenem s žiti. Meso goveda, krmljenega s travo, je za okus dobilo veliko več točk kot meso goveda, krmljenega s koncentrirano krmo. Največ točk za neobičajen okus je dobilo meso goveda, krmljenega s koncentrirano krmo.

V neodvisnem poročilu, ki ga je naročila organizacija Meat South West in iz katerega so vzete navedene ugotovitve, sta kot povzetek posebnih značilnosti navedena nizko razmerje med n-6 in n-3 maščobnimi kislinami in visoka koncentracija vitamina E.

— 18 : 2/18 : 3 razmerje manj kot 4,

— vitamin E > 3,0 mg/kg v ledvenih mišicah.

Govedo, vzrejeno na območju zahodne Anglije, in nato meso teh živali imata zaradi podnebja, topografije, geologije in posledične proizvodnje sočne krme posebne odlike. Velik delež kmetijskih površin pokriva trava, kar je zelo ugodno za govedorejo, lahko pa se uporabi tudi kot dopolnilna krma.

Na voljo so trdni in objektivni znanstveni dokazi, da ima govedina, ki se proizvede in predela na območju zahodne Anglije, odlike, ki so naravno povezane z navedenim geografskim območjem, saj večja razpoložljivost trave in odvisnost od nje v prehrani povzroča višje koncentracije n-3 polinenasičenih maščobnih kislin in vitamina E v mesu.

Na rast trave vplivajo vrsta tal, temperatura, padavine in količina sonca. Drug pomemben dejavnik je topografija; z naraščanjem nadmorske višine se rast trave zmanjšuje. Zaradi milejšega podnebja je na tem območju več dni, ko rase trava, kot na drugih območjih. V vseh predelih zahodne Anglije rase trava več kot 220 dni na leto, kar ne velja za noben drug predel Britanije. Na nekaterih predelih pa je takih dni več kot 300. Zato ima govedo, ki se redi na tem območju, lažji dostop do trave in njenih proizvodov kot govedo v večini drugih predelov Britanije ali drugod v EU.

Te vrednosti se dosežejo v mesu goveda, ki se skoti, redi in dokončno vzredi v zahodni Angliji, kjer imajo živali zaradi toplega vlažnega podnebja dostop do sveže trave več časa kot na drugih območjih in kjer proizvodni sistemi temeljijo na ekstenzivni proizvodnji na podlagi trave. Podnebne spremembe bodo v prihodnosti na tem območju verjetno še ugodnejše za kmetijstvo, ki temelji na travi.

Po ocenah organizacije Meat South West znaša skupni letni prispevek sektorja rdečega mesa h gospodarstvu zahodne Anglije 3 milijarde GBP in 28 000 delovnih mest. Nadaljnja živinoreja je ključna za zaščito okolja in dediščine tega območja. Dejansko prav na tem posebnem okolju temeljijo značilnosti, ki so se naravno razvile v proizvodni „West Country Beef“ kot rezultat izvornih živali, gojenih na tem območju.

V preteklosti sta bili na tem območju najpogostejši pasmi goveda South Devon in Ruby Red. Tej pokrajini so se dobro prilagodile tudi številne avtohtone in celinske pasme, ki dobro uspevajo na travi s tega območja. Proizvod „West Country Beef“ se zato lahko pridobiva iz katere koli pasme goveda. Raznoverstnost pokrajine omogoča zelo različno živinorejo znotraj mej območja. Srednjegorski Exmoor, Dartmoor in Bodmin Moor zagotavljajo območje vzreje in poletno pašo čredam govedu tradicionalnih pasem, nižinski travniki in pašniki ter obalna območja, na katerih trava rase večino leta, pa zagotavljajo popolne pašnike v obdobju končne vzreje.

Sklic na objavo specifikacije

(drugi pododstavek člena 6(1) te uredbe)

<https://www.gov.uk/government/publications/protected-food-name-west-country-beef-pgi>

Zahtevek za odobritev manjše spremembe v skladu z drugim pododstavkom člena 53(2) Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta o shemah kakovosti kmetijskih proizvodov in živil

(2017/C 250/09)

Evropska komisija je odobrila to manjšo spremembo v skladu s tretjim pododstavkom člena 6(2) Delegirane uredbe Komisije (EU) št. 664/2014 ⁽¹⁾.

ZAHTEVEK ZA ODOBRITEV MANJŠE SPREMEMBE

Zahtevek za odobritev manjše spremembe v skladu z drugim pododstavkom člena 53(2) Uredbe (EU) št. 1151/2012 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾

„WEST COUNTRY LAMB“

EU št.: PGI-GB-02151 – 7.7.2016

ZOP ( ) ZGO (X) ZTP ( )

1. Skupina vložnikov in pravni interes

Ime: Meat South West
Naslov: The Baron Suite
Creech Castle
Taunton
TA1 2DX
ZDRUŽENO KRALJESTVO

Tel. +44 8706086610
E-naslov: info@westcountrybeefandlamb.org.uk

2. Država članica ali tretja država

Združeno kraljestvo

3. Postavka v specifikaciji proizvoda, na katero se sprememba nanaša

- Opis proizvoda
- Dokazilo o poreklu
- Metoda proizvodnje
- Povezava
- Označevanje
- Drugo [Navedite.]

4. Vrsta spremembe

- Sprememba specifikacije proizvoda za registrirano ZOP ali ZGO, ki se šteje za manjšo v skladu s tretjim pododstavkom člena 53(2) Uredbe (EU) št. 1151/2012 in zaradi katere ni potrebna sprememba objavljenega enotnega dokumenta.
- Sprememba specifikacije proizvoda za registrirano ZOP ali ZGO, ki se šteje za manjšo v skladu s tretjim pododstavkom člena 53(2) Uredbe (EU) št. 1151/2012 in zaradi katere je potrebna sprememba objavljenega enotnega dokumenta.
- Sprememba specifikacije proizvoda za registrirano ZOP ali ZGO, za katero enotni dokument (ali enakovredni dokument) ni bil objavljen, pri čemer se sprememba šteje za manjšo v skladu s tretjim pododstavkom člena 53(2) Uredbe (EU) št. 1151/2012.
- Sprememba specifikacije proizvoda za registrirano ZTP, ki se šteje za manjšo v skladu s četrtnim pododstavkom člena 53(2) Uredbe (EU) št. 1151/2012.

⁽¹⁾ UL L 179, 19.6.2014, str. 17.

⁽²⁾ UL L 343, 14.12.2012, str. 1.

5. Spremembe

Sprememba 1:

Opis

S to spremembo so odpravljene omejitve težnostnega razreda (9–15 kg) za tiste primerne trupe, razvrščene v razred O.

Organizacija Meat South West si prizadeva za razširitev trenutnega izbora klasifikacije z odpravo omejitev teže za tiste trupe, ki dosegajo razred O.

Meni, da je ta sprememba manjša, ker ne:

1. zadeva bistvenih značilnosti proizvoda;
2. spreminja povezave iz točke (f)(i) ali (ii) člena 7(1) Uredbe (EU) št. 1151/2012;
3. vključuje spremembe imena ali katerega koli dela imena proizvoda;
4. vpliva na opredeljeno geografsko območje ali
5. pomeni večje omejitve za trgovanje s proizvodom.

Razlog za spremembo

Organizacija Meat South West si prizadeva za spremembo trenutnega izbora klasifikacije, da bi se odpravila omejitev teže za jagnjeta razreda O, ki je trenutno določena na 9–15 kg. Ta omejitev teže je bila prvotno sprejeta zaradi oskrbe tradicionalnih jugovzhodnih trgov v Španiji in Italiji z lažjimi jagnjeti. Vendar se je ta trgovina od takrat spremenila in omejitve teže ovira vključitev drobnice, ki bi sicer bila primerna. To velja zlasti za jagnjeta iz ekološke reje, ki se štejejo za visokokakovostni proizvod in ki se trenutno ne obravnavajo kot primerna zgolj zaradi omejitev teže. Geografsko območje se ne bo spremenilo in bistvene značilnosti proizvoda tudi ne, saj se bo še naprej uporabljal element krmnih rastlin, da bi se preprečil vpliv na kemične sestavine. Predlagana sprememba ne ogroža kakovosti proizvoda ter ni namenjena spremembi imena ali omejitvi trgovine.

Besedilo v sedanji specifikaciji

„Trupi, razvrščeni v razred mesnatosti R ali višji razred, z zamaščenostjo od 2 do 3H; trupi, ki tehtajo manj kot 15 kg, imajo lahko mesnatost O.“

Velikost trupov se lahko spreminja glede na povpraševanje na trgu in vrsto ovc.

		Naraščanje zamaščenosti =>						
		1	2	3L	3H	4L	4HL	5
Naraščanje mesnatosti =>	E							
	U							
	R							
	O		9–15 kg	9–15 kg	9–15 kg			
	P							

Predlagana sprememba:

„Trupi, razvrščeni v razred mesnatosti O ali višji razred, z zamaščenostjo od 2 do 3H.

Velikost trupov se lahko spreminja glede na povpraševanje na trgu in vrsto ovc.

		Naraščanje zamaščenosti =>						
		1	2	3L	3H	4L	4HL	5
Naraščanje mesnatosti =>	E							
	U							
	R							
	O							
	P							

6. Posodobljena specifikacija proizvoda (le za ZOP in ZGO)

<https://www.gov.uk/government/publications/protected-food-name-west-country-lamb-pgi>

ENOTNI DOKUMENT

„WEST COUNTRY LAMB“

EU št.: PGI-GB-02151 – 7.7.2016

ZOP ( ) ZGO (X)

1. Ime

„West Country Lamb“

2. Država članica ali tretja država

Združeno kraljestvo

3. Opis kmetijskega proizvoda ali živila

3.1 Vrsta proizvoda

Skupina 1.1 Sveže meso (in drobovina)

3.2 Opis proizvoda, za katerega se uporablja ime iz točke 1

Ime „West Country Lamb“ se uporablja za trupe, polovice ali kose jagnjetine, pridobljene od ovc, skotenih in vzrejenih v zahodni Angliji ter zaklanih v skladu s standardi organizacije Meat South West (MSW) ali enakovrednimi standardi.

Ovce ob zakolu ne smejo biti stare več kot 12 mesecev. Meso živali, ki se (i) skotijo pred 1. oktobrom katerega koli leta in (ii) zakoljejo med 1. januarjem in 30. aprilom naslednjega leta, mora dozoreti. To lahko vključuje najmanj pet dni hlajenja med zakolom in prodajo končnemu potrošniku ali enega od postopkov zorenja iz načrta za jagnjetino Komisije za meso in živino iz leta 1994 (med njimi sta električna stimulacija in obešanje trupov za medenično odprtino). Končna mrtva teža mora znašati od 9 do 26 kg.

Posebna prehrana, ki temelji na travi, izboljša kemijsko sestavo mišic jagnjet (glej preglednico spodaj), pa tudi organoleptične značilnosti mesa v primerjavi z mesom jagnjet, hranjenih s koncentrirano ovčjo krmo.

Preglednica

Sestava maščobnih kislin (mg/100 g mišice) in vsebnost vitamina E (mg/kg) v ledveni mišici jagnjet

	Trava	Koncentrirana krma
18:2 ⁽¹⁾	98	143
18:3 ⁽²⁾	52	29
EPK ⁽³⁾	23	15
DHK ⁽⁴⁾	6,5	4,9
Vitamin E	4,6	1,9
18:2/18:3	1,9	5,0

⁽¹⁾ Linolna.

⁽²⁾ Linolenska.

⁽³⁾ Eikozapentaenojska.

⁽⁴⁾ Dokozaheksaenojska.

Okus mesa je zato bogatejši in omogoča vrhunsko gurmansko doživetje. Maščoba je lahko od bele do smetanaste barve, pri čemer je smetanasta barva posledica posebne prehrane. Meso je od rožnate do temno rdeče barve, z zorenjem pa postaja temnejše rdeče. Za zagotovitev optimalne prehranske kakovosti se uporablja naslednja specifikacija za razvrstitev trupov (na podlagi sistema EUROP):

Trupi, razvrščeni v razred mesnatosti O ali višji razred, z zamaščenostjo od 2 do 3H. Velikost trupov se lahko spreminja glede na povpraševanje na trgu in vrsto ovc.

		Naraščanje zamaščenosti =>						
		1	2	3L	3H	4L	4HL	5
Naraščanje mesnatosti =>	E							
	U							
	R							
	O							
	P							

Proizvod „West Country Lamb“ se po zakolu da v promet v naslednjih oblikah:

- kot cel trup, brez neužitne drobovine, kože, glave in stopal. Ledvice in pripadajoča maščoba se lahko pustijo na trupu,
- kot cela polovica: polovica trupa, ki je vzdolžno razpolovljen,
- kot osnovni deli polovic: dobljeni z delitvijo trupov/polovic na manjše priznane dele (v skladu z željami kupcev). Ti kosi so lahko s kostmi ali brez njih in v zaščitni embalaži,
- proizvod „West Country Lamb“ se lahko prodaja svež (hlajen) ali zamrznjen.

3.3 Krma (samo za proizvode živalskega izvora) in surovine (samo za predelane proizvode)

Jagnjeta se lahko po odstavitvi in v končnem obdobju krmijo tudi z dopolnilno krmo. V tem primeru kmet zapiše podrobnosti o sestavinah in nakupu v dnevnik hranjenja, ki ga preverijo inšpektorji za zagotavljanje kakovosti, da se zagotovi najmanj 70-odstotni vnos osnovne krme. Shema zahteva ekstenzivni sistem z ustreznim obdobjem paše pred zakolom, ki po navadi traja dva meseca.

3.4 Posebne faze proizvodnje, ki jih je treba izvajati na opredeljenem geografskem območju

Jagnjeta se morajo skotiti, vzrediti in zaklati v zahodni Angliji.

3.5 Posebna pravila za rezanje, ribanje, pakiranje itn. proizvoda, za katerega se uporablja registrirano ime

—

3.6 Posebna pravila za označevanje proizvoda, za katerega se uporablja registrirano ime

—

4. Jedrnata opredelitev geografskega območja

Geografsko območje vključuje šest grofij (Cornwall, Devon, Dorset, Gloucestershire, Somerset in Wiltshire), ki sestavljajo zahodno Anglijo.

5. Povezava z geografskim območjem

Posebnosti geografskega območja:

Zahodna Anglija se opisuje kot travnati polotok. Območje se je na pašnike in obdelovalne površine za poljedelstvo razdelilo deloma zaradi različnih vrst tal. Zahodna Anglija ima velik delež oglejene in rjave prsti, ki spodbuja rast trave, za poljedelstvo pa ni najprimernejša. Na obdelovalnih površinah je večji delež ilovnate in peščene prsti, ki se hitreje izsuši. Poleg tega ima to območje najvišjo povprečno temperaturo ter najvišjo minimalno in najvišjo maksimalno temperaturo v Združenem kraljestvu.

To je največje večinoma kmetijsko območje v Angliji. Njegovo okolje je med najbogatejšimi v Združenem kraljestvu. Po ocenah kmetije na tem območju vzredijo 21 % ovc v Angliji in prav to dejstvo je skupaj s 24-odstotnim deležem pridelane govedine prispevalo k oblikovanju in ohranitvi pokrajine in dediščine območja. Velika gostota živine je tu spodbudila razvoj obsežnega mesnopredelovalnega sektorja, ki ustvarja zelo potrebne zaposlitvene priložnosti.

Kombinacija toplih in milih temperatur, enakomerno razporejenih padavin skozi leto in globokih tal, ki zadržujejo vlago, omogoča pridelavo trave in druge krme ter pašo skoraj celo leto. Na večjem delu območja rase trava več kot 300 dni na leto. Ta celoletna proizvodnja je na območju zahodne Anglije pravilo in pojasnjuje, zakaj prevladuje živinoreja. Poleg tega je več kot 25 % travnih površin tega območja v nacionalnih parkih ali na območjih izjemnih naravnih lepote, na njem pa je tudi več kot 57 % travnikov, bogatih s cvetjem, v Združenem kraljestvu. Raziskava, ki jo je opravila Univerza v Bristolu, je pokazala, da je okus jagnjetine izrazitejši in bolj priljubljen, če se ovce krmijo s travo, kot s koncentrirano krmo.

Poleg tega se na tem območju zaradi edinstvenega milega podnebja in trave, ki rase celo leto, jagnjeta redijo celo leto.

Posebnosti proizvoda

Območje zahodne Anglije je zelo odvisno od sveže in konzervirane trave. To značilno vpliva na kakovost mesa in prehransko vrednost jagnjetine, kar zadeva sestavo maščobnih kislin, vsebnost vitamina E in senzorične odlike. Ti učinki so bili jasno dokazani z znanstvenimi poskusi. Ti so pokazali razliko v sestavi maščobnih kislin jagnjet, vzrejenih s krmo na žitni osnovi (koncentrirano krmo), in jagnjet, katerih prehrana je temeljila na travi (preglednica). Profil maščobnih kislin jagnjet, krmljenih s travo, se je precej razlikoval od profila maščobnih kislin jagnjet, krmljenih s koncentrirano krmo. V mišicah jagnjet, krmljenih s koncentrirano krmo, je bilo več linolne kisline in njenega produkta (arahidonska kislina); obe sta n-6 (omega-6) maščobni kislini; v mišicah jagnjet, krmljenih s travo, pa je bilo več linolenske kisline in njenih produktov, eikozapentaenojske kisline (EPK) in dokozaheksaenojske kisline DHK; vse tri so n-3 (omega-3) maščobne kisline. Pri živalih, krmljenih s koncentrirano krmo, je bilo razmerje med maščobnimi kislinami n-6 in n-3 znatno višje. Priporočeno razmerje za prehrano ljudi je 4 ali nižje, kar se je zlahka doseglo pri jagnjetih, krmljenih s travo, pri jagnjetih, krmljenih s koncentrirano krmo, pa ne. Enostavno razmerje, ki razlikuje jagnjeta, hranjena s travo, in jagnjeta, krmljena s koncentrirano krmo, znaša 18:2/18:3; v preglednici sta to vrednosti 1,9 in 5,0 za jagnjeta, krmljena s travo oziroma koncentrirano krmo.

Trava, naj bo sveža ali konzervirana, je vir α -linolenske kisline. Ta se v živali lahko pretvori v dolgo verigo n-3 (omega-3) polinenasičenih maščobnih kislin (PUFA), ki so koristne hranilne snovi v prehrani ljudi. Trava vsebuje tudi vitamin E, obe n-3 maščobni kislini in vitamin E pa so v večjih koncentracijah v ovcah, krmljenih s travo. Te hranilne snovi vplivajo tudi na okus mesa.

Trava in prehrana, ki temelji na njej, v mišicah dokazljivo proizvajata značilen profil maščobnih kislin, ki se razlikuje od profila maščobnih kislin pri prehranjevanju s koncentrirano krmo. Vrednosti okrog 1,5 % linolenske kisline, 0,7 % EPK in > 0,2 % DHK so značilne za jagnjeta, vzrejena s travo. To so deleži prisotnih maščobnih kislin, s katerimi se pogosto opisuje sestava maščobnih kislin. Ta učinek koristi proizvodu „West Country Lamb“. Vitamin E, ki je naravno navzoč v travi, se vgradi v mišično in maščobno tkivo ovc. Živali, krmljene s travno silažo, so imele v mišicah najmanj dvakrat toliko vitamina E kot živali, krmljene s koncentrirano krmo. Meso v maloprodajnih vitrinah zato dlje ostane svetlo rdeče.

Britanske študije ugotavljajo, da je okus jagnjetine boljši pri ovcah, ki se do konca krmijo s travo, kot pri ovcah, krmljenih z žiti. Jagnjetina ovc, krmljenih s travo, za okus dobi veliko več točk kot jagnjetina ovc, krmljenih s koncentrirano krmo. Točk za neobičajen okus pri krmljenju s travo je veliko manj.

Neodvisno poročilo je pokazalo, da so posebne značilnosti proizvoda nizko razmerje med n-6 in n-3 maščobnimi kislinami in visoka koncentracija vitamina E.

18:2/18:3 razmerje manj kot 4,

vitamin E > 3,0 mg/kg v ledvenih mišicah.

Pasmi ovc Polled Dorset in Dorset Horn sta samo dva primera območnih pasem, razvitih, da bi izkoristili travo, ki na tem območju rase skoraj celo leto. Veliko kmetov ju uporablja zaradi pogostega naravnega razmnoževanja, kar pomeni, da se lahko jagnjeta skotijo jeseni. To proizvajalcem omogoča, da imajo jagnjeta pripravljena za prodajo od konca januarja. V drugih čredah ovc v nižinah se jagnjeta skotijo januarja in februarja, medtem ko se na kmetijah na sredogorskih območjih Bodmin Moor, Dartmoor in Exmoor po navadi skotijo aprila in maja, kar zagotavlja naravno celoletno proizvodnjo in dobavo jagnjetine.

Ovce, vzrejene na območju zahodne Anglije, in nato meso teh živali imajo zaradi podnebja, topografije, geologije in posledične proizvodnje sočne krme posebne odlike. Velik delež kmetijskih površin pokriva trava, kar je zelo ugodno za ovčerejo, lahko pa se uporabi tudi kot dopolnilna krma.

Na voljo so trdni in objektivni znanstveni dokazi, da ima jagnjetina, ki se proizvede in predela na območju zahodne Anglije, odlike, ki so naravno povezane z navedenim geografskim območjem, saj večja razpoložljivost trave in odvisnost od nje v prehrani povzroča višje koncentracije n-3 polinenasičenih maščobnih kislin in vitamina E v mesu.

Na rast trave vplivajo vrsta tal, temperatura, padavine in količina sonca. Drug pomemben dejavnik je topografija, tj. nadmorska višina; z naraščanjem nadmorske višine se rast trave zmanjšuje. Zaradi milejšega podnebja je na tem območju več dni, ko rase trava, kot na drugih območjih. V vseh predelih zahodne Anglije rase trava več kot 220 dni na leto, kar ne velja za noben drug predel Britanije. Na nekaterih predelih pa je takih dni več kot 300.

Sklic na objavo specifikacije

(drugi pododstavek člena 6(1) te uredbe)

<https://www.gov.uk/government/publications/protected-food-name-west-country-lamb-pgi>

